

Katoliški glas

Settimanale - Spedizione in abbonamento postale - Pubblicità inferiore 50%

Redazione - Uredništvo: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorizia - Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 0481/536978

Poduredništvo: 34133 Trieste - Trst - ul. Donizetti, 3 - Tel. 040/370846 - Fax 040/633307 - Poštni t/rn 10647493 Zadruga Goriška Mohorjeva

TAXE PERÇUE	GORIZIA
TASSA RISCOSSA	ITALY

NAŠ UVODNIK

Hočemo filme in Ambro!

Izmed dvanajstih referendumskih vprašanj, o katerih smo glasovali v nedeljo, so bila javnosti kot najpomembnejša predstavljena tri, in sicer tista, ki so se nanašala na lastništvo zasebnih televizijskih mrež. Če upoštevamo moč, ki jo ima danes televizija, dejstvo, da so TV-mreže Fininvesta prisotne že 15 let in da je bila na le-teh volilna propaganda enosmerna, nas izidi referendumov ne morejo toliko presenetiti.

Zato pa ni nič manj boleča ugotovitev, da je v Italiji velik odstotek ljudi, pripravljenih odpovedati se razmišljanju s svojo glavo in slepo ubogati navodila, ki jim prihajajo s televizijskega ekrana. Referendumska propaganda se je na mrežah Fininvesta pričela veliko prej kot uradna volilna kampanja. Že pred meseci smo lahko zasledili - zlasti med reklamnimi spoti, ki prekinjajo filme - trditve, da ljudje privatnih televizij ne plačujejo, ker se financirajo z reklamo, ipd. Človeka pa je najbolj zbolelo dejstvo, da so se nekateri znani televizijski zvezdniki, ki se ne ekranu pojavljajo že 40 in več let (npr. Mike Bongiorno), ponižali do te stopnje, da so gledalce prepričevali o tem, da v primeru zmage »DA-ja« ne bodo mogli več gledati »vseh tistih lepih filmov, ki vam toliko ugajajo.« Ljudje so torej raje prisluhnili Mikeju, Ambri in Raimondu Vianellu kot pa svoji vesti in razsodnosti.

Vse to pomeni, da je veliko ljudi pripravljenih pozabiti na svoj razum ter pustiti, da jih vodi tisti, ki jim obljublja filme, varjeteje, telenovele in milijon delovnih mest. Takim lahko serviraš največjo umazanijo, pa bodo prepričani, da je zlato. Pred nekaj tedni je prof. Justin Stanovnik v DSI dejal, da je človek vodljivo bitje, in za to verjetno ni boljšega dokaza od izida nedeljskih referendumov. Lahko si predstavljamo, kakšne posledice ima to za svobodo, demokracijo in zdravo pamet.

Ivan Žerjal

Smo zadovoljni z izidom referendumov?

Po dveh volilnih porazih sta si Berlusconi in njegov tabor opomogla. Upravičeno se sredinska desnica lahko veseli, saj je Berlusconi rešil ne samo svoj televizijski stroj - in prav tokrat smo dobili, če je to bilo še potrebno, nov dokaz o moči elektronskega medija - pač pa je zadal levi sredini hud poraz prav v trenutku, ko je ta mislila, da se je njegova zvezda začela nagibati k zatonu. To pomeni, da je zasebna televizija že tako zasvojila gledalce, da jih lahko po mili volji pogojuje in usmerja. Berlusconi ni samo rešil svojega televizijskega cesarstva, pač pa je tudi dosegel, da bo morala javna TV odpreti vrata privatizaciji. Težak poraz leve sredine torej, ki je toliko bolj pekoč, ker so bili na referen-

dumu poraženi tudi sindikati, ki so se rešili le za las s prvim referendumom. To je nov dokaz, da so sindikati v preteklosti zagrešili vrsto napak, ko so delavcem vsiljevali politične rešitve in ideologizirali socialni boj. S tem porazom so sindikati spravili v nevarnost težko doseženo sindikalno enotnost, predvsem pa svojo politično težo, ki so jo na primer pokazali še na zadnjih pogajanjih z vlado za ublažitev negativnih posledic pokojninske reforme. Odslej bodo pač morali računati na politično nevtralne sindikate, ki bodo zrasli kot gobe po dežju in bodo podvrženi vplivom desnice. Kapital je brez dvoma dosegel enega izmed svojih ciljev, saj se

(dalje na 3. strani)

Mladi si želijo šolo za življenje

Tudi letošnje šolsko leto je zaprlo vrata za seboj. In prav v zadnjih mesecih opažamo, da se pogosto govori o šolski in doraščajoči mladini; več kot kdaj prej. Dejansko izhaja vedno več študij, knjig in filmov prav o mladih in njihovi

je danes težje kot kdajkoli prej. Brezposelnost in pomanjkanje možnosti službe ter osebne realizacije vodi z druge strani do postopnega izpraznjenja prvotnega pomena formativne institucije, kakršna bi morala biti prav šola. Zato le-ta danes s težavo oblikuje in pripravlja na življenje, ker mladi niso pripravljeni na to. Prej jim manjka nekaj drugega, prej morajo rešiti vozle, ki jih priklepajo v otroštvo.

V šoli iščejo neko družbeno pripadnost, razmerje z avtoriteto, človeške vezi in čustva. Dejstvo, da se doba

doraščanja mladih v odrasle osebnosti predvsem zaradi revnih perspektiv za bodočnost znatno podaljšuje in se družbena zrelost danes na splošno dosega kasneje, kot se je dosegala pred nekaj desetletji, zahteva od šolskega sistema,

kulturi; vedno več kongresov in srečanj obravnava mladinske problematike. Verjetno zato, ker je to že modna muha, ali pa zato, ker se v zraku zaznava skoraj strah pred njihovim nelagodjem in - posredno - pred prihodnostjo. »Kam nas bo lahko privedel svet, na krmilu kate-rega bodo čez nekaj let "karaokizirani" in indiferentni sanjači, bolniki našega časa?« se sprašuje marsikdo.

Zanimivo je analizirati odnos šole do mladih in mladih do šole. Vsakdo lahko opazi, da se je v zadnjih časih močno spremenil. Ker družina predvsem v večjih mestih vedno bolj izgublja vlogo afektivnega in vzgojnega jedra, v katerem bi mladi človek naravno odrasel v zrelo in samostojno osebnost, prevzema po sili razmer prav šola kot institucija to duševno in pedagoško breme, ki

da poskrbi predvsem za »bivanjsko« vzgojo bolj kot za formativno in tehnično v tradicionalnem smislu. »Kritična« obdobja doraščajočih mladih, ki niso več otroci in še ne morejo biti samostojni odrasli, so danes daljša kot pred časom in šola se mora temu nujno prilagoditi. Sredi prejšnjega stoletja je doraščanje trajalo dve ali tri leta, danes več kot dvanajst...

Italijanska šola - torej tudi naša - ni bila zamišljena, da bi prisluhnila praznini doraščajoče mladine v krizi, ampak predvsem zato, da bi »decifirala« njene zmogljivosti in jo prilagodila organizativnim modelom njenih didaktičnih shem. Saj je vedno bolj očitno, da se šola ne zna s pozornostjo približati čustvom mladih. Prav zato, ker se mladi s težavo realizirajo, se mora šola korenito spremeniti, da lahko sprejme odgovornost, ki jo nosi danes, in dostojno ukrene. Mladi človek mora čutiti, da nekomu pripada in da je ta nekdo njegov spremljevalec, ne pa oddaljen indoktrinator. Mladi človek potrebuje zgled, potrebuje učitelje življenja. DD

Nedelja, 18. junija, praznik Kruha, ki ni iz moke

Vsem, ki jim je božje življenje sveto, je ta Kruh nujna vsakdanja hrana. Iz spoštovanja in poudarka pomembnosti ga poimenujemo na več načinov: Najsvetejše, Sveto Rešnje telo, Evharistija, obhajilo, nebeška mana...

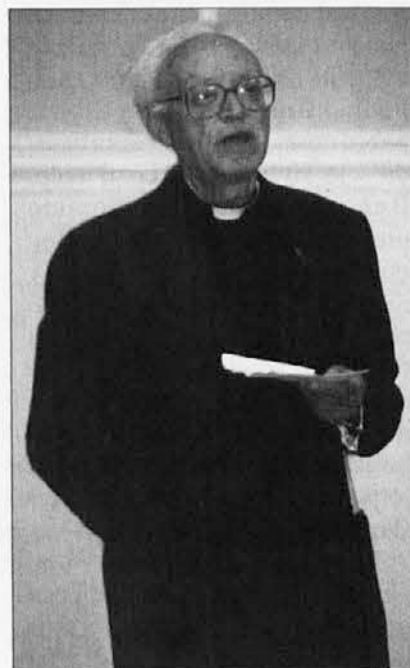
Božja beseda in Kruh življenja sta hrana naši slabotni veri. Danes mu po mestnih in vaških ulicah izkazujemo vso čast; v javnost prihaja skriti Bog, ki je v tabernaklju naš sosed. To je edinstvena hrana, ki krepi našo ljubezen.

Radi se mu približajmo!

Dr. Kazimir Humar prejel priznanje Sklada Dušana Černeta

V soboto zvečer, 10. junija, je bil v komorni dvorani Katoliškega doma srečan in vesel praznik. Mgr. dr. Kazimir Humar, ena najmarkantnejših osebnosti na krmilu Slovencev v Italiji več kot 50 let, je prejel priznanje Sklada Dušana Černeta za leto 1995. Ob 20. jubileju Sklada je nagrada našla svoj dom v Gorici.

Po res prijetnem poklonu solo-pevke Mirjam Pahor in pianistke prof. Helene Plesničar, ki sta z Mozartovo ario in dvema Kogojevima skladbama ustvarili intimno in žlahtno zbrano vzdušje, je Saša Martelanc najprej pozdravil slavljence, »ki protagonist sploh ne mara biti,« in občinstvo. Med le-tem je bilo nemalo doktorjev, Humarjevih prijateljev iz otroških let, sester in zvestih Marjinih družbenic, ki jim je

osemdesetletni starosta posvetil in jim še posveča veliko energij.

Martelanc je najprej orisal lik politika, daljnovidnega časnikarja in javnega delavca Dušana Černeta (1916-1975), zamejskega rodoljuba in med drugim Humarjevega sošolca, ki je bil leta 1962 sopobudnik *Skupne slovenske liste* na Tržaškem; ta se je leta 1964 preimenovala v Slovensko skupnost. »Slovenci moramo biti subjekt in ne objekt,« je trdil. S čutom izrazite pripadnosti narodu se je vedno boril za slovenstvo, krščanstvo in demokracijo, »plamene, ki se jih ne sme in ne more ugasiti« (Martelanc). Prav te tri so glavne smernice po Černetu poimenovanega Sklada, ki že celih 20 let nagraduje ustanove in osebe z zaslugami za življenje in slovensko prisotnost v zamejstvu.

(dalje na 5. strani)

Cerkev je Kristusova ustanova in ne ljudska demokracija

Laično in laicistično časopisje se rado ustavlja ob notranjih zadevah katoliške Cerkve. Med temi sta danes v ospredju duhovniški celibat in duhovništvo žensk. Pri tem delajo razne ljudske raziskave ali referendumne, kot da bi bila Kristusova Cerkev kaka ljudska demokracija, v kateri odločajo državljani na volitvah in ljudskem glasovanju. Tako smo npr. brali v nekem slovenskem dnevniku, da so izvedli med Slovenci raziskavo o dveh trenutno aktualnih vprašanjih, o duhovniškem celibatu in ženskah-duhovnicah. Časopis trdi, da je 56% vprašanih mnenja, da je treba celibat odpraviti, t.j. dovoliti, da se duhovniki poročijo.

ZADEVA CERKVENE DISCIPLINE

Duhovniški celibat ni Kristusov ukaz ali volja vernikov, temveč zadeva discipline zahodne Cerkve. Ta je že od leta 300 na koncilu v Granadi (v Španiji) začela zahtevati neporočenost služabnikov Cerkve, diakonov in mašnikov. Ta disciplina se je polagoma razširila na vso zahodno Cerkev in postala obvezna pod papežem Aleksandrom III. leta 1180. Zadnji cerkveni kodeks (1983) predpisuje: »Kleriki so dolžni držati se popolne zadržanosti za vse življenje zaradi božjega kraljestva« (kan 377). Zgodovina pa priča, da je bil ta pogoj zahodne Cerkve vedno tarča vsakovrstnih napadov in nasprotovanj. Nič čudnega, če je tako tudi danes.

Isti časopis potem pravi, da je celibat kriv za padec števila duhovnikov. To ne drži. Protestantske Cerkve imajo poročene pastore, pa se število letih še bolj krči kot število katoliških duhovnikov. Število katoliških pravzaprav narašča v zadnjih letih. Vzhodne Cerkve imajo poročene pape, a je njih število stanje še bolj zaskrbljujoče kot pri nas. Za padec duhovniških in redovniških poklicev sta kriva sodobna materialistična miselnost in padanje rojstev.

ŽENSKÉ DUHOVNICE

Drugi konjiček, ki ga današnji laicisti radi jahajo, je vprašanje ženskih duhovnic. Gre za to, da bi tudi ženske lahko dobile mašniško posvečenje in bi obhajale evharistično daritev. Pri tem kažejo na protestantske Cerkve, ki ponekod že imajo ženske za pastore in celo za škofe.

Pri nas je zadeva čisto drugačna. Protestantje nimajo zakramenta sv. evharistije, ohranili so le krst in zavrgli ostale zakramente. Vemo pa, da krst veljavno podeli tudi vsak laik. To priznavata tudi katoliška in pravoslavna Cerkev. Gre torej predvsem za obhajanje sv. evharistije. Glede tega sta soglasna tako katoliška kot pravoslavna Cerkev: Kristus je samo dvanajstim apostolom pri zadnji večerji naročil: »To delajte v moj spomin!« Zato je trdna in neizpodbitna tradicija pri obeh Cerkvah od časov apostolov dalje, da se red mašniškega posvečenja deli samo osebam moškega spola. Obe Cerkvi imata to tradicijo za izraz Kristusove volje. Ne gre torej za cerkveno disciplino ali za omalovaževanje ženske, temveč za cerkveno dogmo, za voljo Kristusovo. Če Cerkev torej hoče ostati Kristusova, se mora glede tega držati Kristusove volje. Slovenska anketa trdi, da se je 57% Slovencev izreklo za mašništvo žensk. Ne gre pa za mnenje vernikov, ampak za Kristusovo določitev, ki jo potrjuje dvatisočletna tradicija dveh Cerkva.

Zato pustimo laike in laiciste, ki po svoje modrujejo! Verniki se moramo držati Kristusove volje glede zakramenta mašniškega posvečenja in discipline katoliške Cerkve glede celibata duhovnikov. **K.H.**

11. navadna nedelja

Zgodba o dveh dolžnikih

Silvester Čuk

Ob prebiranju današnjega evangeljskega odlomka mi je prišel na misel slovenski pregovor: »Ni bolj praznega človeka mimo tistega, ki je sam sebe poln.« Farizej Simon, ki je »sumljivega« učitelja Jezusa iz Nazareta povabil na obed, da bi se prepričal, ali je res prerok, spada med tiste ljudi, ki se bahajo s svojo svetostjo, na drugih pa radi iščejo vsakovrstne napake. Zato z zaničevanjem gleda na skesano grešnico, ki se približa Jezusu, mu s solzami umiva noge in jih briše z lasmi. Zanj je to dokaz, da tale Jezus ni noben prerok, kajti sicer bi vedel, »kdo je ženska, ki se ga dotika, in kakšna je«. Kdor je pošten, se s takšnim ne druži!

Ta zaverovanost v lastno pravičnost tako napolnjuje njegovo srce in njegovo pamet, da v njem ni prostora za Boga. Tega »farizejskega kvasu«, kakor to bolezen imenuje Jezus, je precej tudi v krščanskih glavah. Odkrito priznajmo, da se imamo tisti, ki hodimo redno k maši, morda celo

vsak dan, pogosto prejemamo zakramente, molitev pa je vedno na naših ustnicah, za boljše od onih, ki jim teh reči ni mar. Ne vprašamo pa se, ali se vsi ti »priateljski stiki« z Bogom odražajo v naših medčloveških odnosih. Večkrat se sliši očitek, ki je žal pogosto utemljen, da »pobožni« kristjani niso nič boljši od tistih ljudi, ki niso pobožni. Zdrava pobožnost - to pove že sama beseda - je življenje po božji volji. Božja pričakovanja moramo uresničiti tam, kamor nas je Bog postavil, med tistimi ljudmi, v našem poklicu. Bolni pobožnosti pa se pravi pobožnjaštvo. Znaki te bolezni so: zadovoljstvo s samim seboj, iskanje napak pri drugih, »hvaležnost« Bogu, da smo boljši od njih. Ni težko uganiti, da je pobožnjaštvo isto kot farizejstvo - hinavščina.

Vse to pretvarjanje pri Bogu »ne vžge«. Po apostolu Petru nas opominja, da se »prevzetnim upira, ponižnim pa daje milost.« To nam pove nadaljevanje zgodbe

današnjega evangelija, v kateri nastopa žena, ki je res velika grešnica, toda grešnica, ki se svojih grehov ponižno kesa, kar pokaže z vsem svojim ravnanjem. K temu jo priganja ljubezen, ki pomeni odpiranje srca in razuma za božjo milost in usmiljenje. Ta ljubezen manjka farizeju Simonu, ki sem lahko tudi jaz.

»Rad bi ti nekaj povedal,« nas nagovarja Jezus in nam pove zgodbo o dveh dolžnikih. Če rečem: »Jaz nisem nič dolžan nikomur: ne Bogu, ker nimam nobenega greha, ne ljudem, ker skrbim za svoje stvari in se v tuje ne vtikam,« se postavim na stran prevzetnega farizeja. Če pa iskreno priznam: »Gospod, dolgujem ti vse: podaril si mi naravno in nadnaravno življenje in to si mi že tolikokrat obnovil; ljudem pa sem dolžan hvaležnost za razumevanje, s katerim me spremljajo,« kot ponižna grešnica slišim odrešujočo besedo: »Tvoja vera te je rešila! Pojdi v miru!«

Podvig goriške Cerkve na Slonokoščeni obali

Pred 25 leti je goriška Cerkev začela svoj misijonski podvig na Slonokoščeni obali z otvoritvijo posebne vasi za gobavce. Sedaj je svoje delo razširila še na slepce. V Bouakeju je goriški misijonski center odprl poseben center za zdravljenje sleposti. Ta bolezen je v Afriki zelo razširjena, primernih bolnišnic pa ni. Kot prostovoljca sta svoje delo v bolnišnici začela dva naša zdravnika, in sicer prof. Severino Stagni iz Tržiča in prof. Paolo Miani, primarij v Vidmu. V nekaj dneh sta pregledala nekaj sto bolnikov. To pobudo imajo za »afriški čudež«.

Papež ruskim semeniščnikom

Papež Janez Pavel II. rad gleda na sedanje stanje Cerkve v Rusiji kot na njeno pomlad. Sadovi so semeniščniki postkomunizma. »Kar se je zdelo prava suha puščava, je zacvetelo in danes pobiramo prve sadove te milostne pomladi.« Jerekel pred kratkim na sprejemu kakih sto mladih študentov Teološkega semenišča Kraljica apostolov in Zavoda za katoliško teologijo Sv. Tomaž Akvinski iz Moskve. Desetletja nestrpnega ateizma so močno preizkusila ruski narod, ki se danes kljub vsemu lahko hvali z neprecenljivim kulturnim in verskim bogastvom. Sovražniki Boga in Cerkve niso mogli zmagati. Kot podtalna reka je linfa evangelija napajala korenine, in ko je Previdnost to hotela, je spet obrodila sadove.

Janez Pavel II. je tudi izkazal svojo hvaležnost staršem in dedom semeniščnikov, ki so z upornostjo kljubovali najtežjim časom in za vero izgubili tudi svoja življenja.

Svetloba in sence med Cerkvijo in Judi

Izvor nestrpnosti do Judov se začne s krščanstvom, ko so kristjani obsodili Jude, češ da so oni križali Kristusa. To gledanje se je kasneje vedno bolj širilo v zmeraj korenitejšo in splošno nasprotstvo proti Judom. Le-ti niso več »izvoljeni rod«; »pravi Izraelci« v smislu izvoljenega ljudstva so postali kristjani, ki so kot božjo besedo poleg Stare zaveze priznali tudi Novo.

Tudi cerkveni očetje so obsojali Jude bogoumora. V srednjem veku

se je to sovraštvo stopnjevalo. Nekateri inkvizitorji so sežigali svete judovske knjige; bili so tudi prepovedani nekateri poklici in tako so se omejevale možnosti službe Judov. Pa še med ljudstvom so se širile govornice o detomorih, oduševkem posojanju denarja, skrunjenju hostij; zaradi vsega tega je prišlo do getizacije, ko so Jude omejili na določene mestne četrti (gete), kjer so živeli ločeni od ostalih meščanov.

NOVEJŠI ČASI

Pojavil se je Hitler, ki je zagovarjal nov poganski rasizem in začel sistematično preganjati in uničevati ta narod. Množile so se obsodbe proti Cerkvi, češ da ni odkrito branila Judov in da se Pij XII. ni zavzel zanje. To je velika in neutemeljena zgodovinska laž. Eden najpomembnejših proučevalcev fašizma De Felice sprejema papeževo zadržanje in njegov delni molk. Papežev protest naj ne bi dejansko rešil niti enega Juda (gl. primer Nizozemske, kjer so prosili papeža, naj ne posega, da se stanje ne poslabša); nasprotno: postavil bi v nevarnost Vatikan in razne samostane, kamor se je zateklo tisoče Judov. Prav De Felice v svoji knjigi *Storia degli ebrei italiani sotto il fascismo* omenja, da so se Judje skrivali samo v Rimu v več kot 150 katoliških samostanih in zavodih. V ta namen so se snovale tudi ustanove, ki so skrivale Jude pred nacisti in fašisti, nabirale zanje denar in jim pomagale odpotovati v Ameriko. Znani sta bili ustanova Sv. Rafaela in Opera Delsam. Prva je pripomogla k emigraciji 2000 Judov. Samo v Rimu (izvzet Vatikan) so skrili in pomagali 4.400 Judom.

Znano encikliko proti nacizmu *Mit brennender Sorge* (Z živo zaskrbljenostjo) je pripravil sam papež Pacelli, ki je izpopolnil svoje znanje nemščine, ko je bil nuncij v Nemčiji. Že v tem dokumentu je jasno razvidno, da je bil papež Pij XII. odločno proti nacistični ideji.

NEW JERSEY

Prejšnji mesec je v Washingtonu praznoval New Jersey Dan rešiteljev Judov v Italiji. Spomnili so se

junaštva tistih italijanskih državljanov, z duhovniki in redovnicami na čelu, ki so tudi s tveganjem lastnega življenja nudili varstvo tistim, ki jih je preganjal nacizem. Predvajali so poseben dokumentarni film, ki ga je oddajala tudi RAI z naslovom: *Po 50 letih se ZDA klanjajo Italiji, ki je rešila okrog 80% italijanskih Judov*. Dokumentarec je namenjen predvsem mladim, da bi le-ti spoznali polpreteklo sramotno zgodovino. Nekaj podobnega je pred kratkim naredil Center Wiesenthal iz Los Angelesa.

Število žrtev nacizma v Italiji se vrti okrog številke 7500. Samo v Rimu so nacisti leta 1943 odpeljali 1200 Judov. Assisi je bilo proglašeno mesto-bolnišnica. Iz Vatikana je prišlo krajevemu škofu navodilo, naj da na razpolago Judom ponarejene dokumente, da bi si le rešili življenje. Čeprav je bilo v Assisi mnogo nacističnih vohunov, je Cerkev vendarle uspelo ponarejati dokumente. Dajali so imena iz južne Italije, kjer so že bili zavezniki in je bila zato kontrola nemogoča. Škof sam je sprejel pod svojo streho številne družine.

V Mantovi so duhovniki skrili kakih 100 judovskih otrok. Ker so Nemci to opazili, so jih morali porazdeliti po družinah in jih kasneje ponarejenimi dokumenti odpravili v Švico. Dokumentarec se končuje s posebno slovesnostjo v Rimu, pri kateri se rabin Elio Toaf zahvaljuje stotim rešiteljem; predsednica judovske skupine Tullia Zevi svari tiste, ki so med vojno molčali, in jih postavlja na isto zatožno klop kot preganjalce. **g.s.**

Bula Pavla IV. iz leta 1555: vzpostavitev getov. »Judje naj živijo ločeni od kristjanov!«

POGLLED V SLOVENIJO

Deljena mnenja o prodaji nepremičnin tujcem

V slovenski javnosti ni soglasja o tem, če oz. kako spremeniti ustavo in zakone, da bi ustrezali stanju v drugih evropskih državah in zahtevam Evropske zveze. Gre za sprostitve tržišča z nepremičninami, ki naj bi jih v prihodnje lahko kupovali tudi tujci. Ljudje so seveda občutljivi za to problematiko, saj so Slovenci navezani na svoje imetje, ki ga tudi v najtežjih stiskah neradi prodajajo.

Polemike v Sloveniji so se začele potem, ko je vlada poslala v zakonodajni postopek predlog za spremembo ustave, s katero bi odpravili prepoved prodaje nepremičnin tujcem. Črtati bi morali drugi odstavek 68. člena ustave, ki pravi: »Na zemljiščih tujci ne morejo dobiti lastninske pravice, razen z dedovanjem ob pogoju vzajemnosti.« Če bi v naši državi zdaj imeli referendum o tem, če se ljudje strinjajo z omenjeno prodajo nepremičnin, slednji skoraj zagotovo ne bi uspeli. Na to kažejo tudi razne ankete, ki jih objavljajo osrednji slovenski časniki. Premier dr. Janez Drnovšek meni, da je sprememba omenjenega člena ustave potrebna, ker tržišče z nepremičninami ne more ostati zaprt v pogojih prostih tokov in tržnih razmer v združeni Evropi. Po njegovem zatrjevanju bi na področju nepremičnin Slovenija popustila samo toliko, kolikor to zahteva status, ki se zanj zavzema, namreč položaj pridružene članice Evropske zveze. Po spremembi ustave bi z različnimi zakoni omejili razpolaganje tujcev s tistimi nepremičninami, ki bi jih natančno določili in naštel ter so strateškega pomena za Slovenijo. Že sedaj je npr. gotovo, da bi tujci sicer lahko postali lastniki raznih objektov, vendar pa bi zemljišča, na katerih bi stali razni objekti, ostala državna last. Razen te omejitve bi tujci, ki bi posegali po slovenskih nepremičninah, morali imeti stalno bivališče v naši državi. Gre skratka za splet ukrepov, da bi zavarovali državo in prepričali njeno »razprodajo«. O spremembi 68. člena ustave so med strankami in nasploh v Sloveniji zelo različna mnenja. Vsakršnemu spreminjanju ustave se najbolj zoperstavlja Slovenska ljudska stranka. Gotovo je, da bo na področju odtujevanja nepremičnin potrebno čim večje soglasje strank, da bi projekt lahko dobil potrebno dvotretjinsko večino glasov poslancev v Državnem zboru in pa bil odobren na referendumu, ki bi ga nemara izvedli to jesen v Sloveniji.

Dejansko gre za dve pogajanji države. Najprej za zagotavljanje pogojev, ki jih zahteva Evropska unija glede prostega nakupa nepremičnin na evropskih tržiščih, potem pa za zapletene razgovore z Italijo o usodi nepremičnin, ki so jih na Korpskem oz. v nekdanji coni B Svobodnega tržaškega ozemlja zapustili optanti, ki so se prostovoljno izselili ali pa so odšli v tujino zaradi pritiskov tedanjih komunističnih oblasti. Ta pogajanja bodo dejansko zasnovali na sodelovanju in sporazumevanju. Ob tem pravzaprav nihče ne ve, koliko hiš na območju

Kopra, Izole in Pirana bi morali vrniti nekdanjim lastnikom in kakšen je pravni status teh objektov sedaj. Govora je o 300 ali celo 700 stanovanjskih hišah oz. drugih objektih. Stanje je skratka zapleteno in ga je nujno potrebno razplesti. Slovenija se na poti v Evropo srečuje z različnimi problemi. Zaradi tega politične stranke na bi smele upoštevati zgolj svojih interesov. Potrebna je strnjeno državljanov, ki bi jo pospeševale in zagotavljale predvsem politične stranke.

Vključevanje v Evropo je v vsakem primeru zelo zapleteno in tudi polno odrekaj, vendar pomeni edino možnost za prihodnost Slovenije. Toda naša država ne more venomer popuščati, zlasti ker gre tudi za znane spletke, pritiske in izsiljevanja. Če bi Italija ponovno preprečila podpis sporazuma o pridruženem članstvu Slovenije v Evropski zvezi, bo naša država - tako je slišati iz neuradnih, a zanesljivih krogov v Ljubljani - začasno ustavila svoja prizadevanja za vključitev v Evropo in tudi prenehala s postopkom za sprejem zakona o lastnini in drugih stvarnih pravicah glede prometa in prodaje nepremičnin tujcem. Začelo bi se obdobje pričakovanja v upanju, da bi Italija oz. Evropska unija spremenili svoja stališča in bi Slovenijo ponovno povabili k razgovorom na novih osnovah.

V Sloveniji v nobenem primeru nečemo vrniti Balkana, režima, ki smo se ga komaj otrešli. V primeru, da bi nas Evropa zavrnila, bi iz Srbije lahko ponovno poskušali uveljaviti tisto, o čemer je Janezu Janši v zaporu govoril predstojnik KOS-a, tajne službe razpadle Jugoslovanske armade, Aleksander Vasiljevič. Kot opisuje v knjigi *7 let pozneje*, ki jo je pred dnevi izdal skupaj z drugima dvema obsojencema (Borštnerjem in Tasičem) na znanem političnem procesu v Ljubljani, mu je Vasiljevič med zasliševanjem v ječi dejal: »Pa kaj, tudi če se vsi Slovenci uprete, vas bomo vse pobili. Sicer pa vas je samo 8 odstotkov prebivalstva Jugoslavije. Bilo bi nas torej 8 odstotkov manj, vendar bo zato Jugoslavija močnejša.«

F.Z.

Izjava slovenske podkomisije za gospodarstvo, finance in socialo

Ob dejstvu, da gospod Zmago Jelinčič v imenu Slovenske nacionalne stranke izvaja nasilje nad mednarodnim pravom, ker posega v nedvoumne pravice Cerkve brez ustreznih predlogov za nadomestne rešitve, cerkveni del podkomisije za gospodarstvo, finance in socialo odločno protestira in obvešča javnost o pristranski, nepravi in preživeti politiki gonje proti Cerkvi in omejevanju njenega delovanja.

Dejstvo je:

1. temeljne človekove pravice, med njimi svoboda človekovega verskega delovanja, zagotavljajo tudi gmotni temelj za neomejeno delo Cerkve.

2. Za pravno državo je nujno potrebno spoštovanje načel mednarodnega prava, po katerem se lastnina ne more in ne sme odvzeti brez ustreznega nadomestila. Nedvomno je, da so tudi gozdovi ljubljanske nadškofije cerkvena lastnina, s katero je v zgodovini razpolagal tudi verski sklad, ki je bil posebna oblika cerkvene lastnine.

Cerkev ne potrebuje gozdov, ampak trden gmotni temelj za svoje delovanje, česar država še ni ponudila, pa tudi Jelinčičev predlog ne. Predlog Jelinčičeve stranke zahteva celo, da se zaustavi vračanje vsega cerkvenega premoženja, ne samo gozdov.

3. Nujna poprava krivic je osnovna evropska norma za pravno državo.

Menimo, da zaradi pristranskega poseganja v pravice Cerkve brez predlogov o drugih možnostih za popravilo krivic, ta predlog spominja na politiko, ki so jo izvajali pred vojno, med vojno in po njej nacifašisti in komunisti. Oboje je bilo mednarodno obsojeno in ovrženo. Zato smo se dolžni na samem začetku taki politiki upreti, saj lahko pomeni nevarnost za dobro prihodnost Slovenije.

Podkomisija za gospodarstvo, finance in socialo
Mirko Krašovec
predsednik komisije

Slika z bosanskega bojišča

Na strani bosanskih vojakov se bojuje tudi okrog 7000 mujaheddinov: bivši afganistanski borci, pakistanski, libijski, iraški in saudski prostovoljci.

Vsi ti sestavljajo mednarodno brigado in prinašajo s seboj tudi način integralističnega muslimanskega življenja. S Koranom in težkimi dolarji dovažajo v te kraje skrajni integralizem in nena- vadno varianto »svete vojne«.

POLITIČNO DOGAJANJE V ITALIJI

Izid referendumov (s 1. strani)

mu je posrečilo krepko ošibiti sindikate. Leva sredina se lahko ponaša samo z zmago v osmem referendumskem vprašanju, ki je zadeval dvojne volitve v občinah.

Posledice referendumskega izida so očitne, čeprav niso neposredne. Skoraj o vsem bo moral odločiti parlament, vendar ga bo pri tem pogojevala ljudska volja. Predvsem pa je jasno, da je Berlusconi dobil novega zagona, da se volitev ne boji več in da se še z večjo pričaranostjo postavlja na čelo sredinskodesničarskega tabora ter z večjo močjo zahteva jesenske volitve. Na te, tako kaže, je pripravljen pristati

tudi D'Alema, ki se že pogaja z nasprotnim taborom in se veliko ne ozira na svoje sedanje in bodoče zaveznike.

Izid referendumov bo nekaj časa zaposlil tudi strokovnjake, ki študirajo obnašanje volilcev in njihovo »uhajanje« na eno ali drugo stran. Udeležba je bila nizka, vendar ne tako zelo, kot so se nekateri bali. Predvsem pa se zdi, da se je vzdržal del tradicionalne sredine in da je del leveice podpri Berlusconi. Tudi več tradicionalnih volilcev Severne lige se je izneverilo stranki. In zdaj nam ne preostane drugega, kot da čakamo na jesenske volitve.

-S

Nova Gorica naj bi postala Gorica

Forum za Goriško, ki je nestransko in prostovoljno združenje prebivalcev Goriške, poskuša uveljaviti razne pobude za ponovno ovrednotenje omenjenega prostora. Forum meni, da je Nova Gori-

ca utesnjena v svojem razvoju, ker jo ovira centralizem slovenske države, ki se zavzema predvsem za napredek Ljubljane, Maribora in Kopra. Takšna usmeritev sicer uradno ni sprejeta, toda Državni zbor in vlada jo načrtno izvajata. V Novi Gorici so ogorčeni zaradi vsiljevanja Kopra kot središča tudi goriškega območja, ne da bi zato obstajali pravi pogoji. V življenju bi bila bolj naravna povezanost z Ljubljano, saj je iz Trente ali Bovca do Ljubljane dvakrat bližje kot pa do Kopra. Predsednik Forum za Goriško, bivši novogoriški župan in minister v vladi Staneta Kavčiča Jožko Štrukelj, je na občnem zboru omenjenega združenja prejšnji petek opozoril, da je zaskrbljujoče dejstvo, »da se oblikuje razvoj visokega šolstva s tretjo univerzo v Kopru brez vsakega sodelovanja z institucijami severne Primorske, torej Goriške, in ne da bi se pri tem upoštevali objektivni interesi tega območja.«

Zanimiva je zamisel o preimenovanju Nove Gorice v Gorico. S spremembo imena naj bi obnovili stik s preteklostjo, saj imata obe sosednji mesti skupen izvor. V dokumentu iz dobe utrjevanja oglejske fevdalne posesti in uveljavljanja drugih tujih gospodov sta bila namreč leta 1001 prvič omenjena grad Solkan in vas, ki se »v jeziku Slovanov imenuje Gorica.« V bistvu gre torej za ponovno pridobitev imena, ki ga je mesto Nova Gorica v preteklosti, ko na njegovem prostoru sicer še ni bilo naselja, že imelo. Bodoče mesto Gorica bi imelo okrog 27 tisoč prebivalcev, ki bi živeli v trinajstih naseljih. Ena izmed mestnih četrti, kjer je bilo po letu 1947 največ novih gradenj, bi se še naprej imenovala Nova Gorica. Ta četrt bi štela približno 14 tisoč prebivalcev. Seveda bo takšno preimenovanje v pristojnosti slovenske vlade. Zaradi tega bo postopek za spremembo naziva mesta najbrž dolg. Težave pa utegnejo nastati tudi zato, ker preimenovanju najbrž nasprotuje del novogoriške javnosti. Tudi ni znano ustrezno stališče Mestne občine Nova Gorica.

V Forumu za Goriško pa razmišljajo še dlje. Na občnem zboru so omenili, da bo po sprejemu Slovenije v Evropsko zvezo in po odpravi državne meje z Italijo, kar bi se lahko zgodilo čez nekaj let, na prostoru sedanjih Goric nastalo novo skupno mesto, ki bi se imenovalo Gorica. Imelo bi okrog 70 tisoč prebivalcev, vanjo pa bi se vključevala številna naselja na obeh straneh sedanje meje s skupaj približno 400 tisoč prebivalci.

Na že omenjenem občnem zboru Forum za Goriško (med gosti je bil tudi goriški senator Darko Bratina) so sprejeli tudi predlog, naj bi pristojne cerkvene oblasti ustanovile novo škofijo za Goriško, ki bi imela svoj sedež v Novi Gorici.

F.Z.

Spominska slavlja z občutki veselja in grenkobe

Že ves mesec maj so bila in še bodo različna slavlja ob 50-letnici konca druge svetovne vojne. Bila so po raznih mestih Evrope in so jih priredile civilne oblasti.

Tudi v Sloveniji je bilo tako. Cerkev ni hotela izostati in je pripravila številna liturgična slavlja s sv. mašo v spomin na žrtve zadnje vojne. Tudi slovenska Cerkev je obhajala spominsko mašo v ljubljanski stolnici in se pripravlja na spominske proslave na Teharjah, v Kočevskem rogu, na Lajšah. V nedeljo je na praznik sv. Trojice daroval slovesno mašo tudi sveti oče v baziliki sv. Petra. Toda pri vseh teh slavljih se veselju dodaja grenak priokus ob spominu na nedolžne žrtve tistih časov in na orožje, ki se tudi danes oglašča v raznih delih sveta, posebno v Bosni. Tudi sv. oče v svojem nagovoru ni mogel mimo tega.

Zakaj mešani občutki? Odgovor lahko najdemo pri preroku Danijelu. Ta piše: kralj Nabukodonozor je dal napraviti zlato podobo in ukazal, naj vsi narodi in jeziki padejo na obraz pred njo in jo molijo. Vsi so padli, le trije judovski mladeniči so se uprli. Zatožili so jih pred kraljem in ta jih je dal vreči v ognjeno peč. Podobno je bilo med drugo svetovno vojno. Vstala sta dva malika, nacionalizem in boljševizem. Hotela sta, naj vsi pa-

dejo pred njiju na kolena. Kdor tega ni storil, je končal v nacističnem lagerju ali v kakem skupnem grobu v Sibiriji. Veselju ob spominu na konec vojne je zato pridana tudi žalost ob spominih na ta grozodejstva.

To je zgodba tudi nas Slovencev. Oba malika sta preplavila našo deželo in si jo podredila. Moral si se opredeliti za enega ali za drugega. Nekateri so se le uprli in so končali v nacističnih taboriščih ali kraških breznihi. Med temi so bili tudi otroci, mlada dekleta, nedolžni ljudje. Cerkev je nekateri že prišla med svetnike (p. Kolbe, Edith Stein). Ali ni bilo tudi med nami podobnih junakov, katerih edina krivda je bila, da se niso uklonili partijskemu maliku? O Lojzetu Grozdetu že teče proces za blaženega. Toda ali ni bilo še veliko drugih njemu podobnih, ki pa zanje ve le Bog? Vsi ti se sedaj veselo pri Bogu, čeprav niti ne vemo za njihova zadnja bivališča. Pomembno je, da ob spominu nanje rečemo: »Oče, odpusti jim, saj niso vedeli, kaj delajo.« Če upoštevamo nedolžnost žrtev in zapeljanost njihovih krvnikov, ne smemo še naprej podžigati sovraštva, temveč raje prositi vse nedolžne žrtve, naj pri Kristusu posredujejo za spravo med živimi.

K. Humar

Ljubeljski spomini

Ob 50-letnih spominih na težke čase so tudi na avstrijski in slovenski strani ljubeljskega prehoda pripravili slavnost.

V soboto, 10. junija, so se ob 9. uri dopoldne v mrzlem in deževnem vremenu zbrali tako slovensko kot nemško in francosko govoreči, da počastijo spomin na leta 1943-1954, ko so spadali pod taborišče Mauthausen, morali v težkih in človeka ne vrednih razmerah graditi ljubeljski predor. Danes nihče, ki se vozi skozi prehod med Koroško in Slovenijo, ne misli na to, da je bil ta projekt zgrajen s človeškimi življenji, ki so ali pomagala pri izkopu ali bežala pred komunističnim režimom.

Nekaj sto udeležencem na avstrijski strani sta program napovedovala dvojezično prof. Gestettner in dr. Sturm, pevsko pa je prireditev spremljal MoPZ iz Borovelj. Poleg nekdanjih jetnikov in njihovih svojcev so bili med častnimi gosti (in govorniki) notranji minister dr. Einem, deželni glavar Zernatto, boroveljski župan dr. Krainer in slovenski državni sekretar Debeljak. Položili so vence ob vhodu v predor, kjer sta pritrjeni dve spominski tabli; zastopnik francoskih ujetnikov pa je odkril tudi tabli, na katerih sta napis in skica nekdanjega taborišča.

Dve krsti, dve roži, dve naši junakinji

(Rosandi in Vidi Kralj v čast in spomin)

Križani Bog je spet vsadil dve roži na Krasu sedmega maja in zdaj je že petdeset let. »Mama, ne jokaj!« je vetra od zgoraj šepet - v zimah devic in v svatbenih vigredi času.

Križani Bog je Slovenije krono mučencev z dvema draguljema v novo spremenil prelest: z Vama, Rosanda in Vida, ki vezal srcé Vama je ogenj kot ogenj Gospoda učencev.

Kras, ki ga v srcu resnična Slovenija nosi: Kras, kjer so sonce in trte in kamni doma - z grenkimi usti zvesto se nasmehni zna - svetih pripošeni, junakinji, Kras Vaju prosí.

Vladimir Kos

Novi simboli občine Brda

Ob Prazniku češenj v Brdih prejšnjo soboto in nedeljo so na Dobrovem predstavili tudi nove simbole nove občine, ki pomenijo izraz in dokaz istovetnosti tamkajšnjega območja in prebivalstva. Gre za grb, zastavo, prapor in žig. Omenjene simbole je zasnoval Herko Saksida, kustos zbirke v gradu Dobrovo, izdelal pa arhitekt Zmago Šviligoj iz Brd.

Simboli ponazarjajo preteklost in značilnosti Brd. Grb obkroža z desne strani češnjeva vejica, z leve strani pa oljčna. Oljke, ki so bile nekoč v Brdih zelo razširjene, so začeli ponovno gojiti. Pod grbom je trak, na katerem je kot geslo verz pesnika dr. Alojz Gradnika iz Medane, enega najpomembnejših slovenskih pesnikov: »O, zemlja sladka: kamen, zrno, sok, o, zemlja sveta, ki si me rodila.«

Z desne strani drži grb varuh-Bric z brento, napolnjeno z grozdem, ki jo nosi na ramenu. Z leve strani pa ta simbol drži Brika s češtelom, napolnjeno s sadjem, ki jo nosi na glavi.

Grb, zastavo, prapor in žig bodo v

prihodnje uporabljati ob raznih priložnostih, na cestah, na mejnih prehodih z Italijo, kot znak na vozilih in drugod. Svoje nove simbole so Brici pod vodstvom župana Franca Mužiča predstavili tudi na Mednarodnem sejmu vinogradništva in vinarstva v Ljubljani *Vino 95* in na posvetovanju o razvojnih možnostih nove občine Brda. Na slednjem so bili tudi predstavniki sosednje občine Števerjan, ki je tudi del Brd. Sicer pa so v okviru Praznika češenj na Dobrovem odprli tudi upravne prostore nove občine Brda.

M.

Zborovanje oljkarjev v Kortah nad Izolo

V soboto, 3.6., so se istrski oljkarji zbrali na svojem rednem občnem zboru v Kortah nad Izolo v okviru vsakoletnega praznika oljkarjev. V podanem pregledu o opravljenem delu je predsednik upravnega odbora društva Danilo Markočič med

Oljke v bližini cerkve v Novi vasi

ostalim povedal, da so pri pospeševanju oljkarstva dosegli zavidljiv uspeh, in sicer kar 40 hektarjev novih oljčnih gajev letno oz. prek 15.000 letno zasajenih sadik, s čimer se je oljka prebila na častno 4. mesto v državi po številu zasajenih dreves. Društvo izdaja štirikrat letno svoje glasilo *Oljka*, izvaja redno oceno kakovosti pridelanega olja in se bori za priznanje oz. pridobitev lastne blagovne znamke za pridelek svojih članov. Društvo je tudi zaprosilo za sprejem v ustrežno mednarodno organizacijo, kar bi bilo pomembno pri mednarodnem uveljavljanju našega oljkarstva, a se stvar zatika pri domnevni previsoki članarini, ki bi jo morala slovenska država vplačati za to vklju-

čitev. Na zboru so bila tudi podeljena priznanja zaslužnim članom.

Sicer pa je zbor izzvenel v oster protest proti grozečemu pustošenju oljčnih gajev na eni najzanimivejših leh za proizvodnjo oljk, in sicer v Dekanih pod Kaštelirjem, koder naj bi potekala najverjetnejša od možnih tras bodoče avtoceste. Načrt je vzbudil velik revolt; prisotni so zadolžili svoj upravni odbor, da ponovno in najostreje protestira proti temu surovemu posegu na vseh možnih ravneh in tudi v medijih.

Zborovalci so se nato pridružili krajanom na tradicionalnem prazniku oljk, ki so ga obogatili s kulturnim programom, javno zabavo, prigrizkom in dobro kapljico.

Milan Gregorič

Tiskovno poročilo SSO

in pomen naše organizacije in podčrtal nekaj glavnih osnovnih točk naše programske politike v korist slovenske manjšine v Italiji. Poudarila je še vlogo članic Sveta, ki s svojo kulturno, socialno in drugačno prisotnostjo sodelujejo v skupnih prizadevanjih za napredek in koristi slovenske narodne skupnosti; to so poudarili tudi posamezni člani izvršnega odbora, ki so posegli v diskusijo.

Novi gen. konzul je podčrtal velik pomen plodnega sodelovanja z vsemi slovenskimi predstavništvi, ustanovami, organizacijami. Zaželel si je tudi kar se da iskren odnos do našega

dela.

Pogovori med predstavniki SSO in generalnega konzulata Republike Slovenije so bili nedvomno plodni in konstruktivni. Posebej v tej fazi delikatnih odnosov med Italijo in Slovenijo, ko se v okviru meddržavnih pogajanj pobliže razpravlja tudi o vprašanju slovenske manjšine v Italiji. In prav v tem smislu mora biti manjšina močan subjekt v svojih zahtevah po zaščiti, po priznanem zajamčenem zastopstvu in še na vseh tistih področjih, v katerih se kot manjšina javlja in uveljavlja.

Tinjski čudež se je uresničil

V preteklih tednih se je v obnovljenem in dograjnem tinjskem domu zvrstilo kar nekaj slovesnosti. Prva večja je bila v nedeljo, 21. maja, ko je bil t.i. »dan odprtih vrat«. Kljub slabemu vremenu se je zbralo veliko prijateljev Tinj (na Koroškem), ki so prisostvovali

Častni gostje v Tinjah: (z desne) krški škof Kapellari, pomožni škof Uran, salezijanski inšpektor Hočevar

tako sv. maši dopoldne kot kulturnemu programu in pogostitvi, ki sta sledila.

Drugi - še večji - dogodek je bil 1. junija. Slovesnost se je začela s sv. mašo ob 9.30, ki jo je skupaj z duhovniki Sodalitete vodil krški škof Kapellari. Z njim sta poleg rektorja doma somaševala še zlatomašnik Dušan Česen (župnik na Žihpoljah) in ljubljanski pomožni škof Uran. Pel je duhovniški zbor pod vodstvom Jožeta Ropitza. Škof je v dvojezični pridigi govoril o sv. Justinu (mučencu tega dne) in njegovo življenje ter delo povezal s tinjskim. Po blogaslovitvi hiše je sledil ogled in klepet do začetka glavnega programa ob 11. uri, ko se je zbralo še več ljudi. Dvorana je bila premajhna, da bi sprejela vse, ki so prišli: duhovniki, politiki (koroški in slovenski) in obiskovalci tinjskih prireditev. Prvo besedo je imel seveda gospodar hiše g. Kopeinig, ki je bil

kljub finančnim skrbem (dom ima še milijonske dolgove) ta dan vesel; po samo 8 mesecih pregradnje je dom dobil čisto novo obliko. Kjer je nekoč stal hlev in bil pred leti le dom duhovnih vaj, se danes razprostira moderna stavba, namenjena izobraževanju, kulturi, dialogu in umetnosti. Prostori (obednici, hodniki, dvorane in sobe) so svetlo, prijazno, a moderno opremljeni in jih krasijo slike svetovno znanih umetnikov (Berg, Oman, Rapotec, Novak - da omenim samo nekatere). Za vse to so največ darovali koroški duhovniki pa tudi dobrotniki, škof Kapellari in Republika Slovenija. Na gluha ušesa so do zdaj naleteli le pri deželni vladi, ki za dvojezičnost nima kaj dosti posluha.

Med glasbenim sporedom (petjem okteta *Suha*, duhovniški zborom in igranjem klavirskega virtuoza Dekelva iz Ljubljane) so med drugim spregovorili župan, arhitekt, državni sekretar dr. Vencelj, škof

Uran in krški škof. V skoraj enournem slavnostnem govoru pa je navdušil nekdanji vicekancler dr. Busek, ki je nelahko vzgojo (za katero se trudi tudi tinjski dom) v današnjem času povezal z bližnjim praznikom Sv. Duha.

Kdor želi doživeti veselje, ga mora deliti z drugim, saj je deljeno veselje dvojno veselje. V Tinjah so vsi uslužbenci pripravljene olepšati in obogatiti Vaše življenje. Zato pridite in se prepričajte tudi Vi!

R.B.

Gallus »star« 35 let

1. junija zvečer je bila še ena slovesnost. V celovski dvorani Doma glasbe je MePZ Jakob Petelin Gallus, ki ga že 10 let vodi prof. Jože Ropitz, imel jubilejni koncert ob 35. obletnici ustanovitve. Njihov gost je bil kvartet trobil Gallus iz Ljubljane.

Zbor je ustanovil pok. dr. Cigan (vzgojitelj v Mohorjevih dijaških domovih, učitelj, skladatelj in zbiratelj ljudskih pesmi) in ga prvih 10 let tudi vodil. Njemu so kot zborovodje sledili prof. Mihelič, prof. Kovačič, prof. Kampuš, ravnatelj Kassl in kaplan Tratar. Izdali so več kaset, pripravili krstno izvedno večernic v čast škofu Slomšku *Reke mojega življenja*, imeli več nastopov po Avstriji, v Sloveniji in tudi preko luže - v Ameriki in Kanadi, po Argentini in v Avstraliji. Nastopili bodo tudi na spominski svečanosti v Vetrinju 20. junija.

R.B.

Pisateljsko srečanje v Brezah na Koroškem o besedah kot vrednotah

Teme mednarodnih pisateljskih srečanj v Brezah (Fresachu) na avstrijskem Koroškem zrcalijo dileme sodobnega kulturno-političnega trenutka. Ugledna prireditev Koroškega pisateljskega društva je bila že od začetkov pred dobrima dvema desetletjema zapisana premagovanju zahodno-vzhodnih nasprotij. Po globalnih političnih spremembah v zadnjih letih išče novi profil ob zavezanosti multikulturnim danostim in regionalnim drugačnim evropske kulture in omike.

Letošnje 24. pisateljsko srečanje, ki se je zaključilo konec maja, je pod lapidarnim skupnim imenovalcem *Besede so vrednote* obravnavalo predvsem notranjeliterarna vprašanja, vendar so jih različni diskutanti iz enajstih držav znali povezati z družbenopolitičnim kontekstom današnjega časa. Tako je Avstrijec Peter Paul Wiplinger piskrbel za kritično skepto, ko je govoril o »besedah brez vrednosti«. Vprašal se je, koliko so te prav za prav vredne, če niso povezane s temeljnimi etičnimi vrednotami in resnicoljubnostjo. Opozoril je na zlorabo besede v diktaturah, v politični in ideološki propagandi, vojnah, kot npr. v Bosni in Hercegovini, kjer je beseda postala tudi s pomočjo različnih pisateljev propagandno orožje, zapeljevalka in zvočnica množice.

Tudi predstavnica književnosti gradiščanskih Hrvatov v Avstriji Ana Schoretits je v referatu *Beseda kot orožje poudarila pomen primerne*

besede za sožitje med ljudmi na primeru izkušenj, pridobljenih v gradiščanskih otroških vrtcih in takoj na začetku citirala portugalski pregovor: »Dobra beseda bolj pomiri kot kotel mrzle vode.«

Prebrali so referat žal odsotnega slovenskega pesnika Nika Grafenauerja Jezik poezije in narodnost. V njem je opozoril na oblikovanje slovenskega knjižnega jezika ob ločevanju od srbohrvaškega idioma in v kritičnem soočanju z mednarodnim kontekstom, nakazal pa je tudi novi položaj v samostojni Sloveniji. Po Grafenauerjevem mnenju lahko šele tu začnemo govoriti o slovenski duhovni svobodi in avtonomiji, ki bi (je, bo) ustvarila pogoje, da bi Slovenci kot narod nehali životariiti v zgodovinskem smislu. Jezikovno zelo iznajdljiv poetičen prispevek je predstavila nemška udeleženka Fabienne Pakleppa. V njenem prispevku je postalo očitno, da pridobijo besede različne vrednosti z ozirom na jezikovno-izpovedni kontekst, v katerem se gibljejo. Moč književnosti je tudi v tem, da vrednost besed razširi in poglobi.

V tem smislu se je razvila poglobljena notranjeliterarna diskusija o večsmernem pomenu besed, ki so jo obogatili referati Nore Juge iz Romunije, Monique Laederach iz Švice, Rolfa Ketterja iz Luksemburga, Györgya Timarja iz Madžarske, Charlesa Lombarda iz Francije, v Avstriji živečega Srba Slobodana Miletića, Avstrijca Kurta A. Schantla. Čez petdeset pisa-

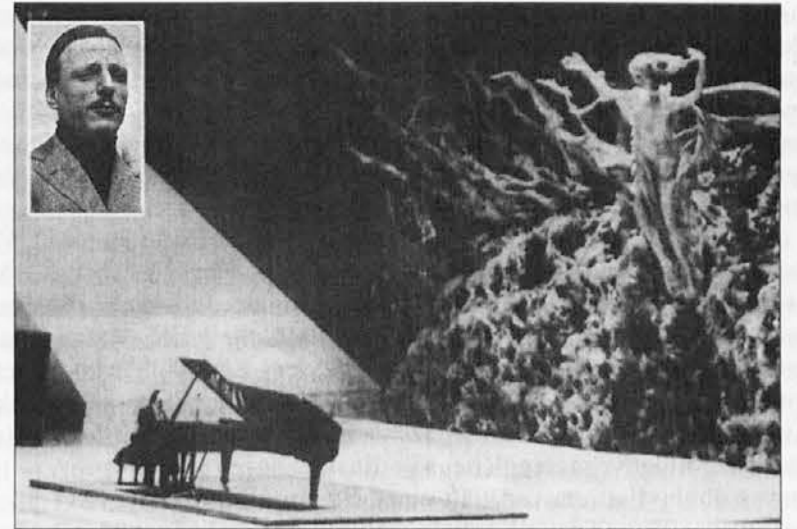
teljev iz raznih dežel, iz Slovenije (France Filipič, Jaro Dolar, Bogdan Pogačnik, okrepljenih z v Avstriji živečimi Andrejem Kokotom, Mileno Merlak in avtorjem teh vrstic), Italije, Francije, Luksemburga, Švice, Nemčije, Avstrije, Madžarske, Poljske, Slovaške in Romunije je problem osvetlilo iz najrazličnejših zornih kotov, z znanstveno utemeljeno analizo, z ironično distanco, s pomočjo dolgoletnih izkušenj. Na srečanju v Brezah so predstavili tudi nekatere nove knjige in antologije navzočih avtorjev v različnih jezikih, med drugim dokumentacijo lanskega srečanja v Brezah o dvorezni temi »svoboda«.

Lev Detela

Dr. Kazimir Humar prejel priznanje Sklada Dušana Černeta (s 1. strani)

Dr. Drago Legiša se je nato zaustavil pri pomenu slovenstva kot zvestobe sebi in koreninam, ohranjanja ene temeljnih vrednot; kot bistvo demokracije je poudaril pluralizem in korektnost; zvestoba krščanstvu pa je omogočila Primorcem, da smo ostali Slovenci. In te tri vrednote še vedno veljajo kot življenjska vodila letošnjega nagrajenca. Dr. Zorko Harej je v utemeljitvi poudaril, da je dr. Humar kot publicist, duhovnik, učitelj in apologet krščanskega življenja in slovenstva že 50 let na braniku demokratičnih in verskih vrednot. Predstavniki Zadrugne kraške banke Opčine prof. Robert Petaros in predstavnik Zadrugne kreditne banke Sovodnje Davorin Pelicon sta nato izročila monsinjorju nagrado.

Umrl je véliki pianist Arturo Benedetti Michelangeli

Umrl je v ponedeljek v Luganu v Švici v starosti 75 let. Izreden talent, aristokratska duša, je zapustil Italijo in se v izgnanstvu zaprl pred svetom; živel je s svojim klavirjem. Zaprl se je v svoj edinstveni svet iskanja čistosti in popolnosti glasbe. Postal je simbol klavirske umetnosti naše dobe. Dvignil se je do takih višin, da je uravnovešeno spojil razumom in poezijo.

Kot dokument nam je ostalo le nekaj redkih klavirskih registracij, ki nam dokazujejo vrhunske dosežke tega vztrajnega iskalca čistosti in pristnosti glasbe.

Šport, telovadnica za življenje in vzgojo v vrednotah

Kdor misli, da Cerkev gleda na šport kot na zapravljanje časa ali ga sploh ne upošteva, bo moral spremeniti svoje mnenje. Poleg čudovitih (žal premalo poznanih) papeških posegov od Pija XII. dalje vse do Janeza Pavla II. imamo sedaj na razpolago še pred kratkim izdan dokument Italijanske škofovske konference z naslovom *Šport in krščansko življenje*. Gre za pastoralno pismo, ki želi priti do korenin športa kot družbenega pojava, poudarja njegovo pomembno vlogo, obenem pa tudi kaže na njegove meje in obsoja vsako zlorabljanje.

Delo komisije, ki je sestavila dokument, je res hvalevredno, saj so italijanski škofje dokazali, da imajo radi mlade in jim želijo pomagati zgraditi si resno in zdravo prihodnost; in to tudi prek športa, ki jim je - kot znano - zelo prikladen. Dokument v svojih treh delih (zgodovinskem, teološkem in pastoralnem) želi biti v pomoč predvsem verskim skupnostim. Te so namreč že vsaj pred 400 leti s sv. Filipom Nerijem razumele, da je šport lahko šola življenja, telovadnica kreposti; v njem se lahko odkrijejo človeške vrednote, kot so igra, praznik, zdrava telesnost, vztrajnost in tekmovalnost. Športno igrišče lahko privede mladega človeka v cerkev in mu tako pomaga se odrešiti v pravem pomenu besede, z dušo in s telesom.

Žal pa - ugotavljajo škofje - so prisotne v športu tudi strumentalizacije, nasilje, nezdrave težnje. Prav denar pogosto zatre pravi športni duh v mladih, ki prehajajo od navdušenja k slepemu hlepenju po zaslužku. In tedaj zmanjka vsaka vzgojna motivacija. DD

Placuti premajhna za prosvetno in kulturno delovanje, je nastala potreba po zgraditvi večjega objekta, Katoliškega doma. Tudi v prosvetno društvo je vstopil »zaradi potrebe«. Leta 1962 je sprejel predsedniško mesto Zveze slovenske katoliške prosvete pod pogojem, da bo to »začasno«; tam je ostal 20 let. »Skrbeli smo ne samo za duše, ampak tudi za pomožne strukture,« je dejal.

Saša Martelanc je »za oko in srce« podelil našemu starosti diplomu. Leta je dejal: »Priznanje poklanjam vsem, s katerimi sem sodeloval. Delali smo skupinsko iz idealizma in ljubezni do ljudstva.« In prav ta idealizem že 50 let gradi božje kraljestvo med nami.

DD

Predstavitev puntarske zbirke Za staro pravdo

Na pobudo Sveta slovenskih organizacij bo v četrtek, 22. junija, v komorni dvorani Katoliškega doma v Gorici predstavitev glasbene zbirke pesmi s puntarsko tematiko. Zbirka nosi naslov *Za staro pravdo* v spomin na geslo slovenskih puntarjev, ki so se zlasti od 16. do 18. stoletja borili za svoje pravice in svoboščine. Zato je tudi v njej prostora za daljšo zgodovinsko študijo dr. Branka Marušiča o tej epopeji slovenskega naroda. Še posebno gre za proslavitev 240-letnice tolminskega punta oz. njegovega tragičnega konca z obglavljenjem voditeljev punta na goriškem Travniku aprila leta 1714.

Zbirka obsega 23 skladb slovenskih glasbenikov tako iz matične domovine kot iz zamejstva. In prav je, da so prisotni

Zaključna prireditev osnovne šole O. Župančič iz Gorice

Učenci goriške osnovne šole O. Župančič so se poslovili od šolskih klopi v torek, 6. junija, zvečer, skupaj s petošolci osnovne šole F. Erjavca iz Štandreža, s katerimi so med letom večkrat sodelovali. Radostni obrazki, na katerih je bila že zapisana sreča zaradi bližajočih se počitnic, so se zbrali v šolskih prostorih, da bi skupaj s starši vzeli slovo od letošnjega šolskega leta. Najprej so pozdravili prisotne v slovensčini in italijanščini; za tem je zazvenelo nekaj lepih pesmic pod vodstvom učitelja Martina Srebrničja. Petošolci so pokazali, kako so se med letom seznanili s čarobnim glasbilom: violino. S pomočjo prof. Igorja Kureta in ob klavirski spremljavi prof. Michele De Castro so pazljivo »vlekli« lok po strunah. Ta točka programa je bila sad pozitivnega celoletnega sodelovanja med šolo in Glasbenim centrom Emil Komel iz Gorice.

Sledilo je podeljevanje bralnih značk, oziroma vsak učenec je dobil osebno pisemce kot priznanje za branje med letom. Poleg tega je prejel izvod šolskega glasila *Pogljemo čez obzorje in Kaj? Kje? Kako?*, ki so ga pripravili in uredili petošolci OŠ Župančič in Erjavca. Ravnateljica Mirka Brajnik se je zahvalila učnemu in neučnemu

prav sodobni primorski skladatelji, saj gre predvsem za obravnavo zadnjega slovenskega sicer ponesrečenega tolminskega punta, ki se je končal v Gorici. S svojimi deli sodelujejo naslednji glasbeniki: Radovan Gobec, Pavel Šivic, oba preminula prav v zadnjem času, Rado Simoniti, Vilko Ukmar, Ubaldo Vrabec, Zorko Harej, Stanko Jericij, Ivo Bolčina, Marjan Gabrijelečič, Štefan Mauri, Andrej Bratuž, Mirko Špacapan. V glavnem gre za skladbe za mešane, moške, ženske in mladinske zbere ter samospeve.

Na goriški predstavitvi bo o zbirki najprej spregovoril prof. Humbert Mamolo. Nato bo nekaj branih besedil. Spored bo dopolnila glasbena izvedba skladbe iz zbirke s sodelovanjem priznanih solistov.

osebju, šolarjem in staršem, ki so rade volje sodelovali pri raznih šolskih pobudah.

Ob koncu pa je učitelj Silvan Bevčar predstavil videofilm, ki so ga uresničili učenci petega razreda iz Gorice in Štandreža. Prirčna video-pravljica pripoveduje o soški postrvi Sočici, ki ni mogla več živeti v Soči pri Štandrežu, ker je voda preveč onesnažena. Zahrepenela je po čistih vodah in hribih, zato se je podala na dolgo pot. S pomočjo povodnega moža in morske deklince so se ji uresničile sanje in želje: plavala je po toku navzgor mimo lepih planin, Gregorčičevega Vrsna in še dalje. Dospela je do izvira, kjer je voda bistra, in želela je, da bi bila Soča povsod taka. V filmu se prepletajo lepe, a žal tudi onesnažene posoške pokrajine, risbe o Sočici in prizori z marljivimi učenci med pripravo likovnih izdelkov ter utrinki iz izletov in ekskurzij. Prijetna zamisel je žela velik uspeh in odobravanje. Družabnost, ki je sledila akademiji, je potrdila, da so taka srečanja zelo dobrodošla, kajti otroci so ponosni, da lahko pokažejo, kaj so med letom ustvarjali, za starše pa je to priložnost za medsebojno spoznavanje in pogovor.

Iva Koršič

Priznanje dolgoletnima pritrkovalcema v Štandrežu

Prvo nedeljo v juniju je bilo v Štandrežu tekmovanje v pritrkovanju, ki se je začelo pred tremi leti na pobudo domačih pritrkovalcev Lojzka Paškulina in Danila Paulina. Letos je štandreška skupnost podelila tema dvema dolgoletnima pritrkovalcema posebno priznanje v obliki plakete. Lojzko Paškulin je začel zahajati na domači zvonik že pred petdesetimi leti.

Letošnjega tekmovanja se je udeležilo devet skupin iz Ajdovščine, Budanj, Podturna, Prvačine, Vipolž, Vrhpolja in Vrtojbe. Komisija, ki so jo sestavljali kobariški dekan Rupnik, prof. Valentina Pavio, zborovodkinja Ticijana Zavadlav in izkušen pritrkovalac Lojzko Paškulin, je prisodila prvo

mesto mladi skupini iz Ajdovščine, drugo pritrkovalcem iz Budanj, tretje pa starejši skupini iz Ajdovščine. Edina goriška skupina je bila iz Podturna; komisija ji je podelila posebno priznanje za edinstveno tehniko v pritrkovanju. Škoda, da ni bilo pritrkovalcev iz naših vasi. Zelo mladi iz Ajdovščine, ki so letos zmagali, so dokazali, da je ta umetnost lahko privlačna tudi za mlade.

Problem pitne vode v sovodenjski občini (dodatek k članku v KG 8.6.)

Glede neoporečnosti pitne vode so svetovalci SSK predlagali, naj občinska uprava poskrbi za analize na raznih območjih v občini; z izidi teh analiz naj bodo seznanjeni tudi občani.

Otmar Črnigolar v Katoliškem domu

Medtem ko se Cerkev v Italiji pripravlja na medškofijsko zborovanje, se goriška nadškofija posveča pripravi krajevne sinode. Oba dogodka sta spodbudila goriški duhovniški svet, da je naročil, naj se po vseh dekanijah verniki pripravljajo na praznovanji. V tem okviru je štandreška dekanija pripravila pretekli četrtek v Gorici predavanje g. Otmarja Črnigolarja na temo: *Jezus Kristus, kakor nam ga predstavljajo Janezova pisma*. Plemeniti slovenski jezik, sočno in razgibano podajanje, tehtna in privlačna vsebina so povsem prevzeli poslušalce. Prof. Črnigolar, jezikoslovec in poznavalec klasičnih jezikov, župnik v Podragi, in vendar preprost v svoji človeškosti, je odlično dokazal, da je res »zaljubljen« v Janeza. V svojem govoru je primerjal zgodovinsko obdobje, v katerem je živel apostol Janez, in našo dobo. Očitno ni velikih razlik: Janez se je ukvarjal s praznoverjem in krivoverstom, kakor ga tudi mi danes doživljamo. Bodril je svoje

prijatelje, naj vztrajajo v veri, in jih hvalil, da kljub skušnjavam ostajajo zvesti Kristusu in Cerkvi. Predavatelj, očitno z globokim spoštovanjem do pisatelja, je nakažal tudi Janezovo preprostost: skrb za zdravje prijatelja in priporočila, kako naj se varuje boleznij. Predavatelj je »pogrešal« prisotnost škofov, saj bi jim tako rad povedal, da so Janezova pisma najprej namenjena njim. Janez jim daje zgled, kako naj se zavzemajo za svoje vernike in kako naj jasno in očitno zarezajo mejo med krščanstvom in poganstvom.

Poslušalci so pozorno in vznese-no požirali predavateljeve besede. Ob koncu je govornik na prošnjo poslušalcev izpovedal svoj delež

»krivde« pri nastajanju novega slovenskega prevoda Sv. pisma. Skupaj s prof. Rebulo sta prevedla vsa pisma Nove zaveze; lotil se je tudi in končal prevajanje modrostne literature Stare zaveze.

Večer je sodil med tiste posrečene, ki jih že vrsto let prireja štandreška dekanija. Nadejamo se še takih plodnih srečanj!

K.B.

Izlet zbora F. B. Sedej iz Števerjana

Za konec pevske sezone se je števerjanski zbor odpravil na izlet v Medvode in izkoristil priložnost, da je povrnil lansko srečanje skupnosti iz župnije Preska v občini Medvode. Zbor je pod vodstvom dirigenta Bogdana Kralja in domačega organista pel pri maši predvsem Marijine pesmi. Po maši je bil kratek koncert. Sveto mašo je daroval naš g. župnik Anton Lazar. Srečanje je bilo zelo lepo, saj nas je vljudno sprejel domači župnik Zdravo Bahor, ki je s toplo besedo združil dve skupnosti, ki se želita spoznavati in v bodoče še sodelovati. Imeli smo tudi to čast, da so našemu petju prisluhnili državni sekretar za Slo-

vence po svetu dr. Peter Vencelj, podpredsednik slovenskega parlamenta g. Miran Mozetič, podjetnik dr. Jože Duhovnik in g. Janez Šušterčič, ki mu gre posebna zahvala. Po zakuski pred župniščem, ki so nam jo pripravili skrbni domačini, smo imeli kosilo ob Zbiljskem jezuru. Nato nas je čakalo lepo presenečenje: izlet na Šmarno goro, kjer smo lahko prepevali v čast Mariji Rožnenski.

Naš obisk pri gostoljubnih Medvodčanih se je končal zvečer v Kulturnem domu, kjer smo skupaj z gostitelji zapeli nekaj pesmi v slovo in si izrazili željo po ponovnem srečanju v Števerjanu.

H.K.

Kronika iz Gabrij

Do polovice tega meseca smo imeli po en krst v Rupci, na Vrhu in na Peči, a samo eden od krščenih biva v župniji sv. Marka.

23. maja je umrl g. Joško Marušič iz Rupe. Pokopali smo ga 26. maja. Rodil se je v Rupci pred 73 leti. Naj počiva v Bogu!

11. junija smo imeli v Gabrju Dan bolnikov in ostarelih. Priredili so ga župnijski sveti Sovodnje, Rupa-Peč in Gabrje-Vrh. Na razpolago so bili trije spovedniki. Ob 17. uri je MePZ Rupa-Peč pod vodstvom Zdravka Klanjščka in organistke prof. Bratuževe s petjem spremljal mašo, ki jo je ob somaševanju g. Markežiča in g. Žerjala vodil župnik iz Vrtojbe g. Anton Glešič. Po pridigi se je delil zakrament sv. bolniškega maziljenja. Po maši je sledil koncert skupine

Resonet iz Trsta, kije prisotne očaral. Slavje v čast preizkušenim sestram in bratom se je nadaljevalo na trgu in v župnišču ob mizah in petju.

13.6. smo končali veroučno leto za naše birmance. Nadaljevali ga bomo jeseni. 17.6. bodo naši prvoobhajanci prvič prejeli zakrament sv. spovedi. Začetek ob 15. uri v Gabrju.

V nedeljo, 18.6., bo na telovo slovesna maša s procesijo sv. Rešnjega telesa ob 8. uri v Gabrju z Vrhovci in ob 10. uri na Peči skupaj z Rupenci.

30.6. bo predvidoma ponovitev zlate maše g. Vinka Žaklja iz Belgije. MePZ Filej, ki ga je gostil v Belgiji, in MePZ Rupa-Peč bi mu rada čestitala in pela v zahvalo za njegovo dolgoletno delo med rojaki v izseljenstvu po Evropi in po svetu.

žu

12. zborovski koncert v Gabrju

Domače društvo Skala prireja vsako leto zborovski koncert, na katerem nastopajo zbori in vokalne skupine iz zamejstva in Slovenije ter domači zbor (ustanovljen 1. 1983). V prvih letih je koncert potekal kar na prostem, od leta 1988 dalje pa na dvorišču Pavletičeve hiše; zato je dobil naziv »Na borjaču«. Letos je bil koncert 3. junija, osmi po vrsti.

Kljub kislemu vremenu se je na prireditvi odzvalo lepo število ljubiteljev zborovskih pesmi. Kulturni spored sta povezovala Sara Hoban

in Robert Juren. Prvi je nastopil domači zbor Skala, ki ga vodi Miran Rustja. Prvi gost večera je bil deklški zbor Grlica iz Budanj pod vodstvom Stojana Korena. Nato je nastopil MePZ O. Župančič iz Štandreža pod taktirko M. Rustje. Zbora pod vodstvom Mirana Rustje sta se ob spremljavi harmonikaša Walterja Ferfolje s pesmijo *Vstajenje Primorske* spomnila 50-letnice osvoboditve in zmage nad nacifašizmom. Bučen aplavz je pokazal, da je ta pesem res priljubljena.

Remo Devetak

MePZ Hrast in Oder 90 na Borjaču na Oslavju

Rajonski svet za Pevmo-Oslavje-Štmarker vabi v petek, 16. junija, ob 21. uri (v primeru slabega vremena v nedeljo, 18. junija) na Borjaču na Oslavju (pri Cussighevih), kjer se bo odvijal scenski koncert Al'maraš kaj za me?. Večer pripravlja MePZ Hrast v sodelovanju z osmimi igralci Odra 90; zbor dirigira H. Lavrenčič, za tekst in režijo pa je odgovoren F. Žerjal. Pevci in igralci bodo oblikovali nekoliko drugačen koncert s prepletanjem glasbenih točk in gledaliških prizorov v sicer enovito celoto, katere vezna nit bosta ljubezen oz. poročni obred. Na sporedu je namreč 15 slovenskih ljudskih pesmi, ki nas popeljejo iz zilske ohceti v Prekmurje oz. na Vipavsko do Doberdoba in Benečije. Slovensko pesem povezujejo scenski utrinki v domačem slovenskem narečju, ki obujajo spomine na vedno lepe mlade čase, ko je bilo življenje na vasi bogato, za kar si prizadevajo tudi organizatorji pri iskanju vedno novih pobud, na katere vaščani odgovarjajo z navdušenjem, saj se lahko le redkokdaj v letu srečajo vsi skupaj.

Goriški biseromašniki

Letos obhajajo 60-letnico mašniškega posvečenja naslednji duhovniki goriške nadškofije: msgr. Umberto Miniussi, dolgoletni župnik v Viscu, sedaj v pokoju; stolni kanonik msgr. Eulogio Sabbatini in upokojeni profesor Stanko Žerjal. Vsem trem iskrena voščila!

GORIŠKI NOVOMAŠNIK

Na binkošti je v Cervignanu nadškof Bommarco posvetil novega mašnika; to je don Michele Centomo. Novomašnik je sicer doma iz Vicenze, toda že veliko let je v goriški nadškofiji. Za diakona je bil posvečen lani. Z njim je na binkošti somaševalo 35 duhovnikov. Nadškof je med pridigo z veseljem povedal, da bo imela goriška nadškofija drugo leto več novomašnikov.

Prof. Daniele Bonamore v DSI

V ponedeljek, 12. junija, se je v Društvu slovenskih izobražencev kot gost mudil prof. Daniele Bonamore, ki je pri nas znan kot zelo dober poznavalec pravnega stanja Slovencev v Italiji, še posebno glede položaja slovenskih šol. Poučuje sicer na tržaški univerzi. Gosta je spremljal in predstavil prof. Josip Pečenko. Bonamore je med drugim znan kot avtor knjige *Disciplina giuridica delle istituzioni scolastiche a Trieste e Gorizia*, ki je izšla pri založbi Giuffrè leta 1979, in knjige *Di scuola si muore*, ki je izšla pri založbi Editoriale BM Italiana leta 1983. Zlasti v prvi knjigi Bonamore obširno obravnava slovensko šolstvo v Trstu in Gorici z zgodovinskega, političnega in juridičnega vidika. Slovenski šoli posveča kar 15 od 21 poglavij. Prof. Bonamore je tudi avtor velikega števila člankov, ki so bili objavljeni v najbolj znanih strokovnih revijah v Italiji (*Rivista giuridica della scuola*, *Foro amministrativo* itd.). Te spise namerava zbrati v novi knjigi, ki bi po nameri avtorja obravnavala zgodovinski, politični in juridični položaj slovenske manjšine v Italiji na vseh področjih, ne samo na šolskem. Knjiga, je dejal prof. Bonamore, bi lahko prispela tudi v Svet

Profesorja Bonamore (levo) in Pečenko med predavanjem (Foto Kroma)

Evrope in bi odgovorne prepričala, da je vprašanje spoštovanja drugačnih temeljnega pomena za sožitje. Knjigo sicer želijo izdati ponovno pri založbi Giuffrè v Milanu pod pogojem, da prodajo najmanj 1.000 izvodov. Zato so se odločili, da napišejo pisma s prošnjo za podporo vsem organizacijam. Med razpravo je padel predlog o ustanovitvi promocijske skupine in posebnega sklada v ta namen.

Tako predavanje kot razprava sta bila bogata in zanimiva. Med drugim so spregovorili tudi o zadržanju, ki naj bi ga imela Slovenska kulturno-gospodarska zveza do knjige *Disciplina giuridica*. O knjigi SKGZ nekako »molči«, ker se Bonamore ni strinjal z uradno razlago takratne Jugoslavije (in SKGZ) glede osimskega sporazuma.

(iž)

Življenjski jubilej prof. Alojza Tula

V sredo je praznoval 60-letnico rojstva prof. Alojzij Tul. Rodil se je namreč 14. junija 1935 v Mačkovljah. Po opravljeni klasični maturi v Gorici je diplomiral iz političnih ved na pravni fakulteti tržaške univerze. Najprej je dolgo vrsto let poučeval na srednji šoli v Dolini, kasneje pa pravne in ekonomske predmete na DTTZ Žiga Zoisa v Trstu. Zadnje desetletje je bil dodeljen na šolsko skrbništvo v Trstu kot odgovorni funkcionar za slovenske srednje šole. Sodeloval je pri sestavi šapirografiranega učbenika *Zgodovina starega veka* ter iz italijanščine prevedel obširna učbenika *Civilno pravo* in *Trgovsko pravo*.

Prof. Tul že od mladih let deluje v javnem življenju zlasti v slovenskih katoliških političnih organizacijah in seveda pri Slovenski skupnosti, ki jo je dolgo vrsto let zastopal v dolinskem občinskem svetu. Od 1977 je tudi glavni in odgovorni urednik njenega mesečnega glasila *Skupnost*. Pomembna je tudi njegova publicistična dejavnost za naš list in za Koledar Goriške Mohorjeve družbe. S prof. Slavcem je soavtor publikacije *Mačkovlje v boju za svobodo*. Sodeloval je tudi pri zbiranju gradiva za zemljevid ledinskih imen za tržaško ozemlje.

Illy in Rupel na zaključni prireditvi Dijaškega doma

Tržaški župan Riccardo Illy in ljubljanski Dimitrij Rupel sta se v torek, 6. junija, udeležila prireditve ob zaključku šolskega leta, ki se je odvijala v Dijaškem domu Srečko Kosovel v Trstu. V znamenje prijateljstva in miru sta simbolično zasadila drevesi: Illy pinijo, Rupel pa lipo. Torkova prireditve je sicer imela lep kulturni spored z nastopom pihalnega orkestra rikreatorijcev Toti, zbora osnovne šole Pier Paolo Vergerio iz Kopra, folklorne skupine Stu ledi in gojencev doma samega. Spregovorila sta tudi ravnatelj Dijaškega doma Edvin Švab in predsednik Dušan Križman.

S svojim umirjenim nastopom je vedno in povsod prijeten sogovornik. Ob čestitkah se mu priporočamo, naj še dalje sodeluje pri našem časopisu.

(mab)

ČESTITKE

Ob okroglem življenjskem jubileju izreka Slovenska skupnost čestitke prof. Alojzu Tulu in se mu zahvaljuje za vse požrtvovalno delo.

Uredništvo Katoliškega glasa izreka prof. Alojzu Tulu iskrene čestitke ob življenjskem jubileju in mu vošči še mnogo zdravih in srečnih let.

Izvestje za šolsko leto 1993-94

Izvestje srednjih šol s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem zadnja leta izhaja redno. Proti koncu pouka imajo profesorji, dijaki in tisti, ki z zanimanjem sledijo razvoju naših šol, na voljo publikacijo, ki izhaja že od daljnega leta 1948. Takrat je namreč v poletnem avgustu Urad za prosveto pri Zavezniški vojaški upravi na Svobodnem tržaškem ozemlju izdal prvi letnik tega zanimivega letopisa.

Tudi tokratni 42. letnik prinaša sezname profesorjev in dijakov ter številne druge statistične podatke in krajše informativne zapise o naših šolah. Na prvi pogled se zdi Izvestje nekoliko suhoparna publikacija. Toda če prelistamo tiste prve letnike, bomo prav v teh podatkih in zapisih zaznali tedanji utrip naših šol in s tem tudi naše narodnostne skupnosti. Podobno kot že vrsto let je tudi ta letnik uredil prof. Robert Petaros, skrbno in bogato opremil pa ga je Andrej Pisani.

(mab)

Obvestila SSŠ

Sindikata slovenske šole-tajništvo Trst obvešča učno in neučno osebje, da so dokončni roki objave premestitev naslednji: otroški vrtci 9.6.1995, osnovne šole 5.7., srednje šole 13.6., višje šole 31.7., vodstveno osebje 10.7., A.T.A. 19.7.

Sindikata slovenske šole-tajništvo Trst obvešča nestalno učno osebje, da bodo objavljene na šolskem skrbništvu začasne pokrajinske lestvice za opravljanje suplenc (ki so veljavne za triletno obdobje), in sicer z naslednjim sporedom: otroški vrtci in osnovna šola 15.6. (dokončne 10.7.), srednja in višja šola 30.6. (dokončne 22.8.).

Tajništvo SSŠ

V Trstu se večja število revežev

Po podatkih tržaškega Karitasa se število oseb, ki nimajo dovolj sredstev za preživetje, v Trstu suče okoli številke 3.000. Povečini so to starejše osebe, upokojeanci z minimalno socialno pokojnino, ki znaša mesečno okoli 360.000 lir. Poleg teh je treba še všteti osebe, ki zaradi določenega števila let ali problemov z zdravjem ne dobijo zaposlitve, zapornike oz. bivše zapornike, žene, ki jih je mož zapustil in ki morajo same skrbeti za družino, trgovce, ki so morali razglasiti stečaj svojega obrata itd. Njihovo število v zadnjih časih zaskrbljujoče narašča. Zanje skrbi v glavnem Karitas, ki se ukvarja tudi z vojnimi žrtvami in begunci s Hrvaške in iz Bosne, Rwande, Albanije, Kurdistan in drugih vojnih območij.

Zanimiv je tudi podatek, ki ga prinaša tržaški dnevnik *Il Piccolo* 3. t.m., pa tudi predzadnja številka škofijskega tednika *Vita nuova*: Tržčanici sicer radi darujejo prispevke, v prvi vrsti za Center za rakasta obolenja in za kardiološki center, nato za potrebe živali (sic!); Karitas in potrebe revežev pa so šele na 10. mestu. V lanskem letu je Karitas prejel skoraj milijardo lir prispevkov, od katerih velja omeniti zlasti priliv od znanega »osem od tisoč« in prispevek Sklada Finnez. Javne ustanove niso prispevale v bistvu ničesar, če izvzamemo poravnavo predujmov. Izdatki so bili lani visoki: več kot 295 milijonov lir za krajevne pomoči potrebne osebe in družine, več kot 103 milijonov za tujce, ki živijo v Trstu, več kot 300 milijonov za žrtve naravnih katastrof in vojne.

Konec pouka na slovenskih šolah

Tudi na tržaških slovenskih šolah se je 7. junija končal pouk. Dijaki višjih srednjih šol so morali počakati več dni, da so izvedeli za končne ocene. Nasploh vlada med učnim osebjem veliko nezadovoljstvo zaradi novih predpisov pri ocenjevanju, ki so še bolj zapleteni od prejšnjih.

Na številnih osnovnih in srednjih šolah so ob koncu leta organizirali zaključne prireditve; udeležili so se jih tudi matični in zamejski književniki, ki so učencem oz. dijakom podelili bralne značke. (Foto Kroma)

Svetoivančani se pripravljajo na praznovanje farnega zavetnika

Pri Sv. Ivanu se pripravljajo na praznovanje farnega zavetnika sv. Janeza Krstnika, ki slavi svoj god 24. junija. Zlasti slovenski verniki lepo proslavljajo ta praznik. Tako bo tudi letos: na vigilijo svetnikovega godu bo ob 20. uri v stari cerkvi sv. Janeza in Pelagija iz 13. st. slovenska sv. maša s petjem. Nato se bodo ljudje udeležili kresovanja v društvu Škamperle. Dan kasneje, t.j. 24. t.m., bo ob 20.30 v župnijski cerkvi koncert nove vokalne skupine Resonet pod vodstvom Aleksandre Pertot. V nedeljo, 25. t.m., pa bo ob 9. uri procesija po svetoivanskih ulicah z narodnimi nošami, ob 10. pa slovesna sv. maša v slovenščini.

Tržaški oktet

Tržaški oktet praznuje letos 25. obletnico svojega obstoja. Prvi celovečerni koncert je imel namreč 20. decembra 1970 v prosvetni dvorani v Nabrežini. V tem času je imel zelo razgibano delovanje. Uradno je imel okrog 400 stikov z občinstvom: sem spadajo samostojni koncerti, nastopi na revijah, proslavah, pri bogoslužnih obredih, tekmovalnih nastopih po šolah, snemanja za radijske in televizijske postaje, turneje po Italiji, deželah bivše Jugoslavije, v Avstriji, Grčiji, Švici, ZDA, Kanadi, Argentini...

Med pevci in poslušalci se je vedno in povsod spletala neka posebna vez, ki je vedno vodila k enemu samemu izviru; to je velika ljube-

zen do domače, slovenske in tuje umetne ali ljudske pesmi.

Ob jubileju prireja Slovensko kulturno društvo Barkovlje v sodelovanju s Sosvetom za Rojan, Greto in Barkovlje koncert Tržaškega okteta v Vili Primc na Greti ob 20.30.

Konec tedna v znamenju slabega vremena

Tudi Tržaško je prejšnji konec tedna pestilo slabo vreme s številnimi plohami. Čeprav neurje pri nas ni povzročilo tolikšne škode kot npr. v Furlaniji in predvsem v Gradežu, je v nedeljo zjutraj kljub temu prišlo do poplav nekaterih kleti in stanovanj na Obalni cesti pri Grljanu. Popoldne je bila Obalna cesta celo zaprta za poldrugo uro. Poplavi v Grljanu je po mnenju mnogih botrovalo najbrž slabost stanje naravnih ovir pred številnimi potoki, ki tečejo po hribu navzdol.

25. festival Števerjan 95

SKPD F. B. Sedej iz Števerjana pripravlja za letošnji srebrni jubilej tradicionalnega festivala posebno presenečenje za vse ljubitelje domače glasbe. 25 let je prav lepa doba, ki jo je treba proslaviti na poseben način. Koliko mladih se je v teh letih zbiralo okoli društva, ki so s svojim pristoječim delom vedno neoporečno izpeljali tako zahtevno organizacijo, kot jo zahteva festival! Uspeh je na dlani, saj je sam jubilej, ki ga bomo letos obhajali, dokaz vztrajnosti in dobre volje organizatorjev. Pobudnik festivala in njegov oče je Lojze Hlede skupaj s člani svojega ansambla in društvom F. B. Sedej.

Letošnji tekmovalni del festivala bosta teden pred običajnim datumom (prvo soboto in nedeljo v juliju) uvedla dva najboljša narodnozabavna ansambla. V soboto, 24. junija, bo na uradni otvoritvi festivala zaigral ansambel Mak in njegov pevec Edvin Fliser; ta dan bo predstavitev 25. festivala, otvoritev razstave briških vin in odprtje umetniške razstave domačina Mirka Maraža. Naslednji dan, v nedeljo, 25. junija, pa bo vse prisotne zabaval evropsko znani Alpski kvintet. Ta dan pričakujemo organizatorji polnoštevilno udeležbo vseh ljubiteljev dobre narodnozabavne glasbe.

Zaradi števila prijav, ki je letos rekordno (36 skupin), smo morali raztegniti festival na tri večere. Tako bo predtekmovanje potekalo že v petek, 30. junija, in v soboto, 1. julija. Na prvih dveh večerih bodo nastopili vsi prijavljeni ansambli z dvema skladbama. Na nedeljskem finalnem delu 2. julija pa bodo nastopili samo najboljši. Te bo izbrala strokovna komisija za glasbo, ki jo bodo sestavljali Ivan Sivec, Fran Lačen, Črtomir Nanut, Bojan Adamič, Vladimir Čadež. V imenu organizatorjev bodo v komisiji Valentina Humar, Lojze Hlede, Florjan Lango in Marko Terčič. Nagrajevalni večer bo sklenil koncert Alfija Nipiča s svojimi muzikanti. S svojim prijetnim glasom nas bosta tudi letos osrečila napovedovalca Tajda Lekše in Janez Dolinar.

Razpis festivala predvideva bogate denarne nagrade za najboljši ansambel festivala, melodijo, izvedbo kvinteta in tria, zamejski ansambel, debitanta, nagrado občinstva in še nagrado za najboljšo besedilo. Le-to bo podelila posebna komisija, ki jo sestavljajo urednica Radia Slovenija Irma Rauh, Franko Žerjal in Franka Padovan.

18. junija bo oddaja *Naše stezice* na TV Koper posvečena v celoti števerjanskemu festivalu. Tekmovalni del bosta sicer smela tudi Radio Trst A in TV Primorka.

Člani društva bodo izdali tudi bogato brošuro s statističnimi podatki o 25 festivalih; objavljeno bo tudi fotografsko in drugo gradivo o letošnjem jubileju.

Pokroviteljstvo festivala so zagotovili državna ustanova RAI - Radio Trst A, Svet slovenskih organizacij in Briška gorska skupnost.

Nasvidenje v Števerjanu na 25. festivalu domače glasbe!

Valentina Humar

† Vida Hmeljak

V soboto, 10. junija, je bil v cerkvi na Malih Rojcah pogreb pok. Vide Hmeljak vd. Lipanje. Somaševal je, prebral evangelij ter prošnjo v slovenščini msgr. Močnik, ker je bila pokojnica slovenska rojkinja in dolga leta naročnica KG. Rodila se je v Lokavcu leta 1920. Med zadnjo vojno je prišla v Gorico in se tu poročila z Alojzom Lipanjem, uradnikom na železnici. Imela sta sina in hčer. Pokojnica je bila dobrega srca in je rada podpirala vse potrebne, tudi naše slovenske ustanove. Otrokom naše sožalje. Pokojnica naj počiva v Bogu!

Beneška Slovenija, jezik in kultura

Pred kratkim je Kulturno društvo Ivan Trinko v Čedadu izdalo knjigo furlanskega prijatelja, lektorja na Filozofski fakulteti v Ljubljani in raziskovalca zahodnih slovenskih govorov, Roberta Dapita *La Slavia friulana, Lingua e culture, Resia, Torre, Natisona, Bibliografia ragionata - Beneška Slovenija, Jezik in kultura, Rezija, Ter, Nadiža, Kritična bibliografija*, s kritično bibliografijo predvsem jezikoslovnih in kulturoloških del o Beneški Sloveniji. Bibliografija obravnava območja Rezije, Tera, Nadiže in je tematsko razdeljena na 14 poglavij s podpoglavji: Najstarejši viri, Jezikovni nazor in zgodovina jezika, Slovenska narečja, Furlanščina in narečja, Skladnja, Imenoslovje, Jezikovni stiki, Jezik, družba, teritorij, kodifikacija in didaktika krajevni govori, Slovnstvo v krajevnem jeziku, Ljudsko izročilo, Delovni pripomočki, Zgodovina. Naslove z ustreznimi bibliografskimi podatki spremlja tudi kratek komentar v italijanskem in slovenskem jeziku, zaradi česar je delo še posebej dragocen instrument za vsakršno študijsko in raziskovalno delo. Izdajo knjige so podprli ministrstvo za kulturo Republike Slovenije, Avtonomna dežela Furlanija-Juljska krajina in Pokrajina Videm.

Publikacija bo predstavljena v prisotnosti avtorja in prof. Milka Matičetova (ki je knjigi prispeval spremno besedo) 15. junija ob 18. uri v Trstu (Gregorčičeva dvorana, ul. S. Francesco 20) v sodelovanju s Slavističnim društvom Trst-Gorica-Videm in 16. junija ob 18. uri v Čedadu (velika dvorana liceja Paolo Diacono, trg Foro Giulio Cesare). Še posebej je pomembna predstavitev v Čedadu v petek, 16. junija, ker je ta ena izmed pomembnih prireditev, ki jih bo letos društvo organiziralo za počastitev 40-letnice delovanja. Za morebitne informacije kličite na tel. številko oz. fax 0432-731386 (od 8.30 do 16. ure).

KD Ivan Trinko

Gropada

Pred letom dni je mladinska skupina iz Paeseja pri Trevisu obiskala Trst in si pod skrbnim vodstvom Anastazije Purič ogledala mesto in okolico. In prav na tem srečanju je prišlo do dogovora, da bi zbor Skala iz Gropade, ki ga že deset let neprekinjeno sama vodi, nastopil s samostojnim koncertom pri njih. Po skrbnih pripravah se je zbor podal na pot v Paese, kjer so ga gostitelji pristrčno sprejeli, izdatno pogostili tako, da so pevci povsem sproščeno in samozavestno izpolnili pričakovanja in poželi hvaležno dolgočrajno ploskanje kar številnega občinstva v veliki akustični cerkvi sv. Martina. O samem nastopu je pisalo krajevno časopisje; celo televizija mu je odmerila nekaj svojega časa.

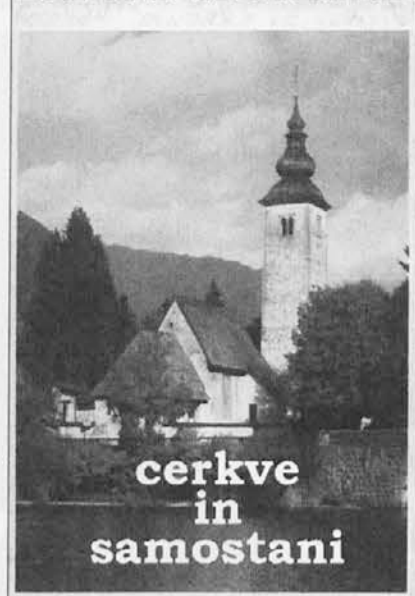
Gropajski pevci so bili navdušeni nad sprejemom in zelo zadovoljni z nastopom. Gostitelji pa so se nemudoma ponudili s predlogom, da bi vrnil obisk. Sklenili so, da bi bila za to najprimernejša prva nedelja v juniju.

Zborovodja Anastazija Purič, predsednica Sonja Milkovič in tajnik društva Aleksander Mužina so pevce in njihove spremljevalce pričakali na Vejni. Goste je zamikal Kras, zato jim je Aleksander Mužina kot vodič po tem delu slovenske zemlje razložil pomen Krasa in njihovih prebivalcev, pretežno Slovencev, ter jim razkazal cerkev, utrbo na Repentabru in kraško hišo v Repnu. Po toplem sprejemu v Gropadi so gostje prispeli v Bazovico. Tu so v cerkvi odlično odpeli prvo pontifikalno mašo Lorenza Perosija in nekaj klasičnih skladb pod vodstvom Salvine Sist in ob spremljavi organista Francesca Vendramina. Sveto daritev je daroval njihov župnik msgr. Giovanni Brotto, ki se je toplo zahvalil za gostoljubje in sprejem ter poudaril pomen takih prijateljskih stikov.

A.M.

Sodelavce prosimo, naj zaradi spremenjenih urnikov tiskarne odslej pošiljajo članke najkasneje do ponedeljka zvečer, obvestila pa do torika opoldne.

LEPOTE SLOVENIJE

»Poznati svojo domovino pomeni poznati njene korenine, poznati bogastvo svoje preteklosti. Pretežni del te preteklosti je zajet in shranjen v cerkveni umetnosti - v cerkvah na Slovenskem. Videokaseta *Cerkve in samostani v Sloveniji* hoče razgrniti to bogastvo v sliki in besedi. Čudili se boste, da Slovenija premore toliko in tako lepih umetnin, ki jih niste poznali ali ste šli mimo njih, ne da bi jih opazili.«

Kaseto je izdalo Ognjišče, scenarij, kamero in režijo je podpisal Milan Vinčec.

Dvajsetletnica škedenjskega etnografskega muzeja

V nedeljo, 18. junija 1995, bo ob 17. uri otvoritev razstave starih razglednic Trsta in Škedenja v muzejskih prostorih v ul. Pane bianco 52, s programom: pozdravna beseda; Dušana Jakomina, nastop Škedenjskega pevskega zbora in folklorna skupina *Danzerini di Lucinico*. Vabljeni!

14. OBČINSKI PRAZNIK V RUPU

NEDELJA, 18. junija, ob 18. uri: OTVORITEV RAZSTAVE VIN; kulturni program; nastop pevskega zbora ŠTANDREŽ; ob 20. uri ples s ansambлом HAPPY DAY; PETEK, 23. junija, ob 20. uri: tekmovalje v BRIŠKOLI z bogatimi nagradami; SOBOTA, 24. junija, ob 19. uri v KULTURNEM DOMU V SOVODNJAH

SLAVNOSTNA SEJA

SLAVNOSTNI GOVOR ŽUPANA - NASTOP ZBORA TAVOR Z OPČIN - RECITAL ČLANOV DRUŠTVA - PODELJEVANJE PRIZNANJ IN NAGRAJEVANJE NAJBOLJŠIH VIN

V RUPU ob 20. uri ples s ansambлом ZVEZDE
Delovali bodo dobro založeni kioski - KD RUPA-PEČ, OBČINA SOVODNJE OB SOČI

SVET SLOVENSkih ORGANIZACIJ

vabi

na predstavitev zbirke puntarskih pesmi

ZA STARO PRAVDO

v četrtek, 22. junija 1995,

v komorni dvorani Katoliškega doma v Gorici ob 20.30

Na sporedu bodo predstavitveni govor, glasbena točka in recitacije.

Slovenski center za glasbeno vzgojo
Emil Komel - Gorica

GLASBENI POKLON GOJENCEV OB KONCU ŠOLSKEGA LETA

sobota, 17. junija, ob 20.30 v komorni dvorani SCGV, Drevored XX. septembra 85;
sreda, 21. junija, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici.

OBVESTILA

KOMEN. V soboto, 17.6., bo pred župniščem v Komnu odkritje spominskega obeležja v spomin na g. Renerja.

GORICA. V GALERII KATOLIŠKE KNJIGARNE na Travniku bo razstava DEMETRIJA CEJA odprta še ves ta teden. Ogledate si jo lahko po urniku knjigarne.

GORICA. Vljudno ste vabljeni, da se udeležite 17. OBČNEGA ZBORA ŠPORTNEGA ZDRUŽENJA OLYMPIA, ki bo v petek, 23. junija, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v komorni dvorani Katoliškega doma, Drevored XX. septembra 85. Dnevni red: 1. otvoritev občnega zbora; 2. poročila; 3. pozdravi; 4. volitve; 5. razno.

GORICA. ROMANJE V LOG PRI VIPAVI, ki ga prireja goriška Marijina družba, bo na praznik apostolov Petra in Pavla. Vpisovanje v stolnici in pri sv. Ivanu.

BARKOVLJE. Medžupnijska ka-teheza, ki jo vodi g. Jože Špeh, bo v petek, 23.6., ob 19. uri v mali dvorani poleg cerkve.

ŠKEDENJ. V nedeljo, 25.6., bo ob 16. uri birma slovenskih otrok. Zakrament bo podelil škof Lorenzo Bellomi.

ROJAN. ZLATOMAŠNIK ERNEST SAKSIDA bo v nedeljo, 25. junija, ob 9. uri daroval v Rojanu sveto mašo s prenosom po radiu. Zlatomašnik je član salezijanske družbe in skrbi v Braziliji za mladinsko vas Cidade don Bosco, v kateri živi 2300 otrok in doraščajočih.

DAROV

Za PD Štandrež: Irena Nanut 100.000 lir.

Za cerkev v Nabrežini: v spomin na pok. Olgo Gruden Schart Gabriella 50.000 lir.

Za cerkev na Peči: Giovanni Pecorari ob krstu vnukinje Alice Ade 50.000; dr. Maurizio Pecorari ob krstu hčerke Alice Ade 100.000 lir.

Za cerkev v Rupi: Milena Trampuž 55.000 lir.

Za Dan bolnikov: N.N. iz Rupe 50.000; N.N. z Opčin 20.000 lir.

Za slov. misijonarje: N.N. 25.000; M.Ž. 500.000; druž. Valentig 150.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: v spomin g. Mirka Zoma daruje druž. Gorjan 50.000 lir.

Za cerkev sv. Ivana (v Gorici): v spomin pok. Darka Komarja daruje sestra Dragica z druž. 50.000 lir.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Glavni in odgovorni urednik:

Dušan Jakomin

Izdaja: Zadruga Goriška Mohorjeva
Riva Piazzutta 18 - Gorizia - P.I. 00480890318
Tiska: Tiskarna Budin
Riva Piazzutta 18 - Gorizia

Letna naročnina v lirah:

Italija	55.000
Slovenija	55.000
inozemstvo	80.000
zračna pošta	100.000

Oglesi in osmrtnice: 1 modulo (5 cm višine v enem stolpcu) 45.000 lir + 19% IVA. Možne so sestave z več enako velikimi moduli, ne pa vmesne mere.

Član:

ZDRUŽENJE ITALIJANSKEGA PERIODIČNEGA TISKA

ZVEZA ITALIJANSKIH KATOLIŠKIH TEDNIKOV